

Program rozvoja obce Stará Bašta na roky

2015 – 2023

Názov:	Program rozvoja obce Stará Bašta na roky 2015 – 2023
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Rimavská Sobota obec Stará Bašta
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PRO:	16.12.2015
Dátum platnosti:	od 16.12.2015 do 16.12.2023
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	január 2016

Úvod	03
U.1 Zámer spracovania programu rozvoja obce	03
U.2 Východiská – zoznam koncepčných dokumentov	04
Časť A - Analytická časť	05
A.1 Dátová základňa	05
A.1.1 Úvodná charakteristika riešeného územia	05
A.1.2 História obce	05
A.1.3 Prírodné pomery	06
A.1.4 Urbanizmus a architektúra	09
A.1.5 Demografická situácia	09
A.1.6 Trh práce	16
A.1.7 Ekonomický rozvoj (ekonomika)	18
A.1.8 Sociálna infraštruktúra	23
A.1.9 Technická infraštruktúra	25
A.1.10 Cestovný ruch	26
A.2 Analýza východiskovej situácie obce	27
A.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT - analýza)	28
A.4 Identifikácia kritických oblastí rozvoja	29
A.5 Stanovenie východísk a možných riešení	32
Časť B – Strategická časť	35
Vízia	35
Stratégia rozvoja obce	35
Strategické (globálne) ciele	35
Strategický rámec	36
Časť C – Programová časť	37
C.1 Opatrenia a aktivity	37
1. prioritná oblasť: hospodárska	37
2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská	38
3. prioritná oblasť: environmentálna	39
C.2 Tabuľky opatrení, aktivít a ukazovateľov podľa oblastí	39
Časť D – Realizačná časť	43
D.1 Riadenie programu	43
D.2 Aktualizácia PRO	44
D.3 Komunikačná stratégia PRO	44
D.4 Monitorovanie a hodnotenie PRO	44
D.5 Akčný plán na rozpočtový rok 2015 s výhľadom na 2 roky (2017) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov	46

Časť E – Finančná časť	50
E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO	53
E.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov)	53
Záver	55
Prílohy Programu rozvoja obce Stará Bašta	56
Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov	57
Príloha č. 2: Zoznam použitých skratiek	58
Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Stará Bašta na roky 2015 - 2023	59

ÚVOD

V zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja odporučilo obecné zastupiteľstvo obce Stará Bašta Obecnému úradu Stará Bašta aktualizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stará Bašta pre obdobie 2007 – 2013 na dokument Program rozvoja obce Stará Bašta (ďalej PRO) pre obdobie od roku 2015 do roku 2023.

U.1 Zámer spracovania programu rozvoja obce

Program rozvoja obce predstavuje výsledky rozvojovej politiky obce, sú v ňom zahrnuté predstavy jej vedenia a obyvateľov o budúcnosti obce, v ktorej žijú. Je to dokument, ktorý poskytuje komplexný pohľad na rozvoj a budúcnosť obce a ktorý popri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja obce umožní obci čerpanie prostriedkov z fondov Európskej únie.

V zmysle zákona č. 309 z 15. októbra 2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, sa ustanovujú ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoja, upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a ďalších subjektov územnej spolupráce, ako aj podmienky na koordináciu a realizáciu regionálneho rozvoja.

V zmysle tejto novely program rozvoja obce pozostáva z nasledovných častí:

- a) úvod - obsahuje obsah dokumentu, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO, stručné zhrnutie východiskových koncepcných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia;
- b) analytická časť - obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, SWOT analýzu, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce;
- c) strategická časť - obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna);
- d) programová časť - obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity (projekty) vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt;
- e) realizačná časť - je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov;
- e) finančná časť - obsahuje indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO, finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce, model financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) v prepojení na rozpočet obce;
- f) záver - obsahuje informáciu o schválení a zverejnení PRO.

U.2 Východiská – zoznam koncepčných dokumentov

Program rozvoja obce Stará Bašta je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v nasledovných národných, regionálnych a miestnych strategických dokumentoch:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky;
- Program rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020;
- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2007 – 2013 (PHSR BBSK);
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015-2023 (PHSR BBSK);
- Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja (RIÚS) (2015);
- Komplexná priestorová a rozvojová štúdia územia Novohradského geoparku (2008);
- Komplexná stratégia rozvoja územia Novohrad – Nógrád geoparku (2015);
- Rozvojový dokument Mikroregiónu Medveš (územnoplánovací podklad, 2000);
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stará Bašta pre obdobie 2007 – 2013.

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, analýzu silných a slabých stránok územia, analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, SWOT analýzu (súhrnná tabuľka), identifikáciu kritických oblastí rozvoja a stanovenie východísk a možných riešení.

A.1 Dátová základňa

Východiskovými podkladmi pre dátovú základňu PRO obce Stará Bašta boli nasledovné informačné zdroje: predchádzajúci PHSR Stará Bašta pre obdobie 2007 – 2013, štatistické údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011, údaje z Mestskej a obecnej štatistiky za rok 2012, údaje z DATAcube 2014, údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, Rozvojový dokument Mikroregiónu Medveš.

A.1.1 ÚVODNÁ CHARAKTERISTIKA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Tabuľka č. 1: Základná charakteristika obce Stará Bašta (k 31.12.2014)	
Kód obce	515540
Názov okresu	Rimavská Sobota
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	obec
PSC	980 34
Telefónne smerové číslo	+421-47
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1455
Nadmorská výška obce v m n.m.	243 - 578
Celková výmera územia obce [ha]	837
Hustota obyvateľstva na km ²	37,99
Počet obyvateľov k 31.12.2014	310

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad Stará Bašta

Širšie územné väzby

Obec Stará Bašta leží v juhovýchodnej časti Banskobystrického kraja, v južnej časti okresu Rimavská Sobota. Je len niekoľko kilometrov vzdialená od hranice s Maďarskou republikou, leží 38 km južne od okresného mesta Rimavská Sobota a 22 km východne od Filákova.

Nadmorská výška v území obce sa pohybuje od 243 do 578 m (stred obce 272 m nad morom). Územie obce patrí do teplej klimatickej oblasti s priemernou ročnou teplotou 8-9° C.

A.1.2 HISTÓRIA OBCE

Podľa archeologických nálezov bolo územie obce osídlené v mladšej dobe bronzovej v rámci tzv. pilinskej kultúry. Medzi ďalšie nálezy patria bližšie nelokalizované nálezy eneolitickej keramiky, či miska otomanskej kultúry zo staršej doby bronzovej.

V lokalite Pohanský hrad v unikátnych bazaltových jaskyniach sa našli stopy osídlenia z doby bronzovej (pravdepodobne kultové miesto), ďalej výšinné opevnené sídlisko z neskorej doby železnej – laténskej, či nález dvoch keltských mincí, pravdepodobne z hromadného nálezu.

Obec je listinne doložená z r. 1455, ale vznikla asi v 12. storočí. Dochované názvy obce: r. 1455 Obasth, 1773 O-Basth, 1920 Stará Bašta; maďarsky Óbást.

Stará Bašta patrila najskôr Gemerskému, neskôr Hajnáčskemu hradu. Turci ju okupovali v r. 1554-94, potom bola začlenená do panstva Šomoška, sčasti pripadla viacerým zemianskym rodinám. V r. 1828 mala 45 domov a 426 obyvateľov, ktorí sa zaoberali poľnohospodárstvom.

V roku 1910 tu žilo 449 obyvateľov prevažne maďarskej národnosti. Po I. svetovej vojne bola obec začlenená do okresu Filákov v Československu. V r. 1938-45 bola obec pripojená k Maďarsku a po 2. svetovej vojne sa stala opäť súčasťou Československej republiky. Jednotné roľnícke družstvo bolo založené v r. 1959.

Pamiatky v obci: pomník padlých hrdinov I. a II. svetovej vojny, 2 pamätné kríže, kaplnka Mária.

A.1.3 PRÍRODNÉ POMERY

Obec leží uprostred Cerovej vrchoviny v doline prítoku Gortvy v nadmorskej výške 243-578 m n.m. (stred obce 272 m n.m.). Značne odlesnený chotár prevažne na vrchovine rozčlenenej často výmolmi je v západnej časti porastený dúbavami s bukom a agáčinami. Tvoria ho podkladové treťohorné tufitické horniny a pieskovce, z ktorých vystupujú erózne trosky lávových prúdov. Prevládajú tu ilimerizované pôdy (málo až stredne úrodné pôdy vo vlhkejšom a chladnejšom podnebí na styku pohorí a nížin)..

Geologické a geomorfologické pomery

Na území obcí Stará Bašta, Hajnáčka a Šurice sa nachádza Pohanský hrad (Pogányvár), najzachovalejší lávový pokrov v Cerovej vrchovine s rozlohou 600 x 800 m, z čias bazaltového vulkanizmu datovaného na $4,7 \pm 0,3$ mil. rokov (Konečný a kol. 1995). Predstavuje bazaltovú náhornú plošinu s parkovou krajinou, málo ovplyvnenú ľudskou činnosťou. Na okrajoch plošiny sa nachádzajú bralnaté formy a ukážkové príklady svahových pohybov, skalné moria. Je tu 31 bazaltových jaskýň vytvorených následkom svahových pohybov, z ktorých najdlhšia je Stĺpová (182 m). Na okrajoch plošiny Pohanského hradu sú pozostatky kamenného valu z doby Keltov.

Okraje bazaltovej plošiny Pohanského hradu sú ukážkovým územím gravitačných zosuvov blokového typu.

Na západnom okraji obce, najmä v záreze poľnej cesty sú odkryté zvyšky zo sopúcha (diatrémy) vulkánu maarového typu. Vzhľadom na polohu blízkeho lávového pokrovu Pohanského hradu, v súčasnosti odkryté časti diatrémy sa mohli vytvoriť okolo 300 m pod vtedajším povrchom. V spodnej časti odkryvu vystupujú zlepenice s veľkými úlomkami tachtienských pieskovcov, jalovských vrstiev i ryodacitových tufov. Úlomky dosahujú priemer aj 5 m. Mohli sa vytvoriť aj kolapsom stien diatrémy (Konečný a kol. 2004). Vyššie sú zachované lapilové tufy so sklznutými blokmi, jemnozrnné tufity zrejme z maarového jazera a v najvyššej časti znovu lapilové tufy s bazaltovými úlomkami. Vek tejto vulkanickej štruktúry nie je známy pre absenciu bazaltovej lávy.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Najrozšírenejším lesným spoločenstvom na území chránenej krajinnej oblasti sú bukové dúbravy. Najväčšie zastúpenie tu má dub zimný spolu s dubom letným a cerom. Pôvodný je aj buk lesný, ktorý sa v súčasnosti uplatňuje s hrabom. Najsuchšie a najteplejšie lokality zaberá borovica lesná. Z chránených rastlín sa vyskytuje najmä poniklec lúčny čiernastý, kukučka vencová, kosatec nízky, mechúrnik stromovitý, zlatofúz južný a viaceré druhy kavyľov.

V území žije viacero druhov netopierov, teplomilný hmyz, obojživelníky (*Rana dalmatina*, *Hyla arborea*, *salamandra salamandra*), plazy (*Elaphe longissima*, *Lacerta agilis*), Pohanský hrad predstavuje biotop pre mačku divú, jazveca obyčajného, a početné množstvo vtákov - dravce (*Buteo buteo*, *Acciper nisus*, *A.gentilis*), sovy (napr. *Strix aluco*), ale aj datle (*Dendrocopus major*, *D. medius*, *D. leucotus*), brhlíky, sojky, drozdy a pod.

Hydrologické pomery

Cez obec preteká Veľký potok, ktorý pramení v Cerovej vrchovine pod Pohanským hradom. Na území obce sa nachádza aj prameň pitnej vody, ktorý slúži hlavne turistom ako zdroj pitnej vody. Na potoku existuje vodná nádrž, ktorá zatiaľ slúži len na lov rýb pre domácich obyvateľov.

Chránené časti prírody a krajiny

Do územia obce zasahuje aj Národná prírodná rezervácia Pohanský hrad – pozoruhodná archeologickým náleziskom, čadičovým lávovým pokrovom, 30 m vysokými bralami, nepravými jaskynnými priestormi (31 bazaltových jaskýň, najdlhšia je Stĺpová – 182 m) a kamennými morami. Pohanský hrad je bazaltová náhorná plošina o rozlohe 223,35 ha s parkovou krajinou s vekom 4,7 +/- 0,31 milióna rokov.

Časť územia obce spadá do veľkoplošného chráneného územia Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina, ktorá zasahuje do nasledovných katastrálnych území: Petrovce, Dubno, Gemerský Jablonec, Gemerské Dechtáre, Hodejovec, Bizovo, Blhovce, Hajnáčka, Stará Bašta, Nová Bašta, Večelkov, Tachty v okrese Rimavská Sobota a v okrese Lučenec katastrálne územia obcí: Šurice, Čamovce, Radzovce, Šiatorská Bukovinka Čakanovce, Fil'akovo (len hradný vrch) a Lipovany (len PP Lipovianske pieskovce). Zároveň sa v tomto priestore sústreďujú aj najvýraznejšie hodnoty anorganickkej prírody, ktoré sú väčšinou spojené s vulkanickým pôvodom. CHKO Cerová vrchovina bola vyhlásená v roku 1989 a je zameraná predovšetkým na ochranu zachovalých foriem vulkanického reliéfu, vidieckeho osídlenia a svojráznej architektúry. V súčasnosti do pozornosti vstupujú predovšetkým cenné lesné a nelesné biotopy.

V rámci systému NATURA 2000 do územia obce zasahujú:

Biotop európskeho významu Cerová vrchovina – Lesné biotopy:

Identifikačný kód: SKÚEV0357

Rozloha: 2 627 ha

Okres: Lučenec, Rimavská Sobota

Katastrálne územie: Belina, Čamovce, Radzovce, Šiatorská Bukovinka, Šurice, Drňa, Gemerské Dechtáre, Gemerský Jablonec, Hajnáčka, Hodejovec, Nová Bašta, Stará Bašta, Tachty, Večelkov.

Navrhované územie tvorí jadrovú časť CHKO Cerová vrchovina. Z prevažnej časti prekrýva jestvujúcu sieť maloplošných chránených území nasledovne: NPR Pohanský

hrad, (5. a 4. stupeň ochrany), NPR Ragáč (5. stupeň ochrany), PR Ostrá skala (5. stupeň ochrany), PR Steblová skala (5. stupeň ochrany) PP Belinské skaly (5. stupeň ochrany), PP Zaboda (5. stupeň ochrany) a ich ochranné pásma s tretím stupňom ochrany. Ostatná časť sa nachádza v navrhovanom druhom stupni ochrany.

Chránené vtáacie územie Cerová vrchovina-Porimavie

Identifikačný kód: SKCHVU003

Rozloha: 30 187,7 ha

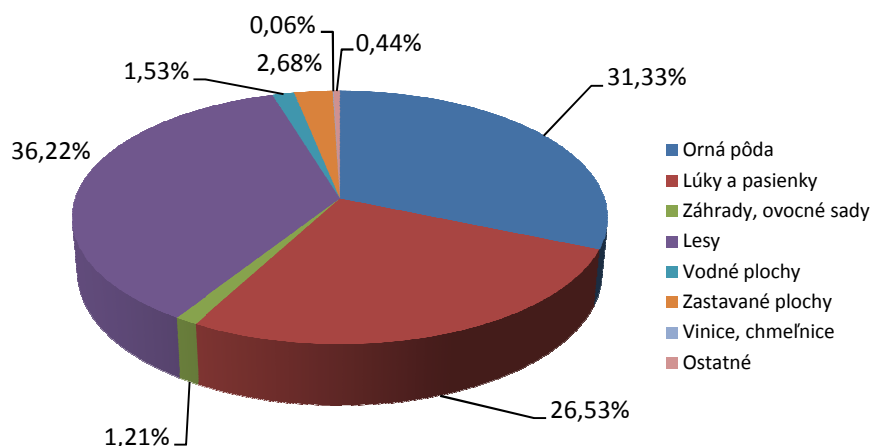
Okres: Lučenec, Rimavská Sobota

Chránené vtáacie územie bolo vytvorené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov výrika lesného, včelárika zlatého, škovránka stromového, bučiacika močiarného, výra skalného, kane močiarnej, rybárika riečného, včelára lesného, d'atľa prostredného, penice jarabej, pipíšky chochlatej, krutihlava hnedého, prepelice poľnej, hrdličky poľnej a strakoša kolesára a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Súčasná krajinná štruktúra a využitie územia

Tabuľka č. 2: Využitie územia			
	rok 2004	rok 2014	%
plocha (ha)	837	837	
Orná pôda	262,3	262,3	31,33%
Lúky a pasienky	222,8	222,1	26,53%
Záhrady, ovocné sady	10,0	10,1	1,21%
Lesy	303,2	303,2	36,22%
Vodné plochy	12,2	12,8	1,53%
Zastavané plochy	22,4	22,4	2,68%
Vinice, chmeľnice	0,5	0,5	0,06%
Ostatné	3,7	3,7	0,44%

Zdroj: ŠÚ SR DATAcube, Obecný úrad

A.1.4 URBANIZMUS A ARCHITEKTÚRA

Obec je charakterizovaná kompaktným osídlením bez vyvinutého rozptýleného osídlenia. Jedná sa o uličnú zástavbu, ktorá pozostáva z jedno-, dvoj-, výnimočne trojpodlažných rodinných domov. Pôvodný stavebný materiál domov bola prevažne nepálená tehla (válok) a v strešnej krytine prevládala slama. V súčasnosti je prevládajúcim stavebným materiálom pálená tehla a hojne sa vyskytuje aj tuf. Tradičné domy sú murované prevažne z 1. pol 20 stor. Objekty sú dvojosé trojpriestorové.

Archeologické nálezy: sídliskové nálezy pilinskej kultúry z mladšej doby bronzovej.

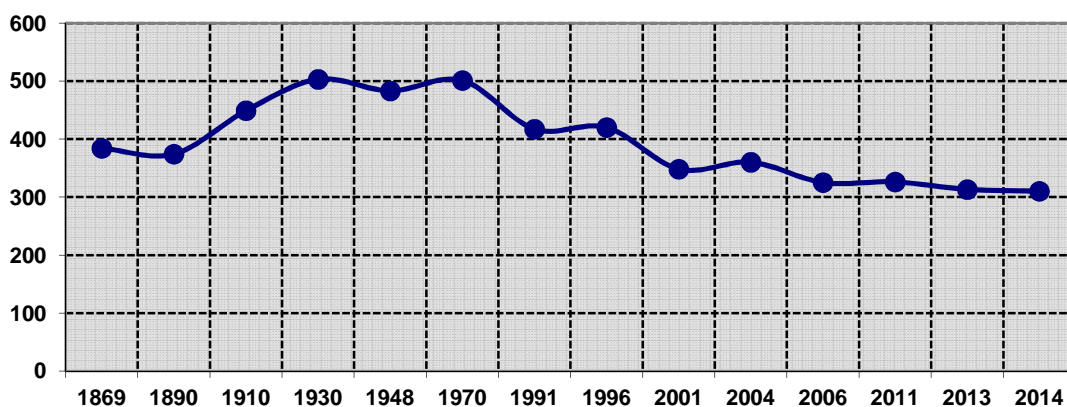
A.1.5 DEMOGRAFICKÁ SITUÁCIA

Vývoj počtu obyvateľov (1869 – 2014):

Obec Stará Bašta patrí z hľadiska demografie medzi typické obce regiónu – vyznačuje sa nízkym počtom obyvateľstva – žije ich tu okolo 300. V súlade s celoslovenským trendom je pre obec typický znižujúci sa počet obyvateľov, ktorý môže v budúcnosti spôsobiť vyludnenie obce.

Tabuľka a graf č. 3: Vývoj počtu obyvateľov (1869 – 2014)													
1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2004	2006	2011	2013	2014
384	374	449	503	483	501	417	420	348	360	325	326	313	310

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad

Obec zaznamenala najvyšší počet obyvateľov v rokoch 1930 a 1970 – okolo 500 obyvateľov. Po roku 1970 dochádza k trvalému poklesu obyvateľstva, pričom po roku 2001 je pokles miernejší.

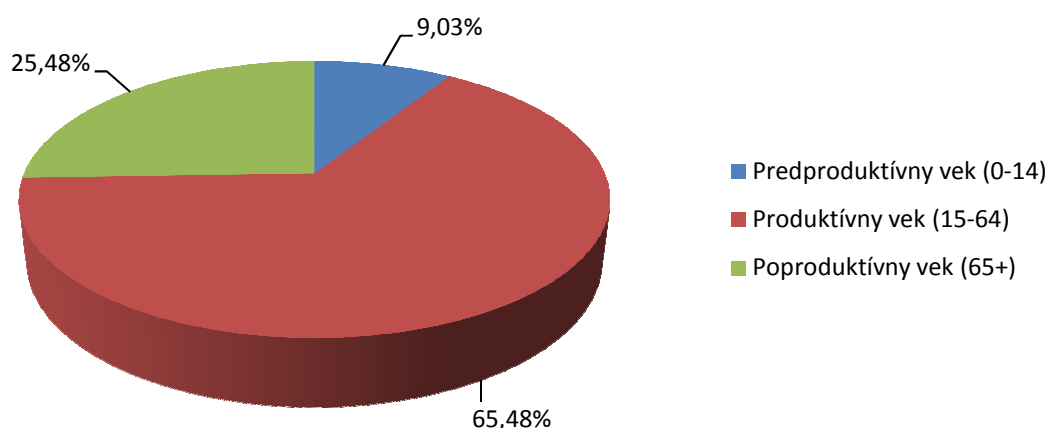
V obci žije 45,2% mužov a 54,8% žien.

Priemerný vek sa pohybuje okolo 46,37 rokov (priemer na Slovensku je 39,87).

Veková štruktúra obyvateľstva

Tabuľka a graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva (2004 - 2014)											
Rok	Predproduktívny vek (0-14)			Produktívny vek (15-64)			Poproduktívny vek (65+)			Index vitality	Index starnutia
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	spolu
2004	42	20	22	219	109	110	99	39	60	42	236
2011	21	10	11	232	112	120	73	27	46	29	348
2014	28	15	13	203	101	102	79	28	51	35	282

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad

V porovnaní so stavom v roku 2004 sa veková štruktúra obyvateľstva mení nasledovne: do roku 2011 dochádza k výraznému poklesu počtu obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku a k nárastu ľudí v produktívnom veku. Ku koncu roka 2014 však opäť dochádza k nárastu počtu detí a dôchodcov a poklesu obyvateľov v produktívnom veku. V porovnaní s celoslovenským priemerom žije v obci menej detí a viac ľudí v poproduktívnom veku. Priemerný vek obyvateľstva je oveľa vyšší ako celoslovenský priemer (39,87). Index starnutia (pomer poproduktívnych a predproduktívnych obyvateľov) 282 je tak isto výrazne vyšší ako je celoslovenský priemer (91,17).

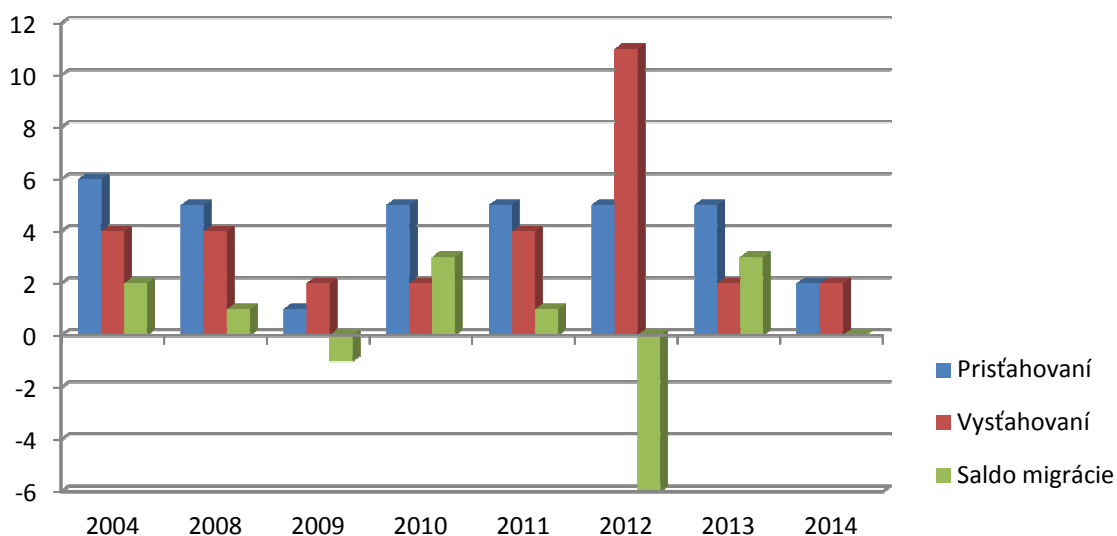
Všetky tieto údaje poukazujú na fakt, že obyvateľstvo v obci starne, aj keď nárast počtu detí za rok 2014 môže byť pozitívnym signálom opačného trendu.

Mechanický pohyb obyvateľstva

Tabuľka a graf č. 5: Mechanický pohyb obyvateľstva (2008 - 2014)									
Rok	Prist'ahovaní			Vyst'ahovaní			Saldo migrácie		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
2004	6	3	3	4	2	2	2	1	1
2008	5	2	3	4	1	3	1	1	0
2009	1	0	1	2	1	1	-1	-1	0

2010	5	3	2	2	1	1	3	2	1
2011	5	1	4	4	2	2	1	-1	2
2012	5	5	0	11	5	6	-6	0	-6
2013	5	1	4	2	0	2	3	1	2
2014	2	1	1	2	0	2	0	-1	1
Spolu 2004 - 2014	34	16	18	31	12	19	3	2	1

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad

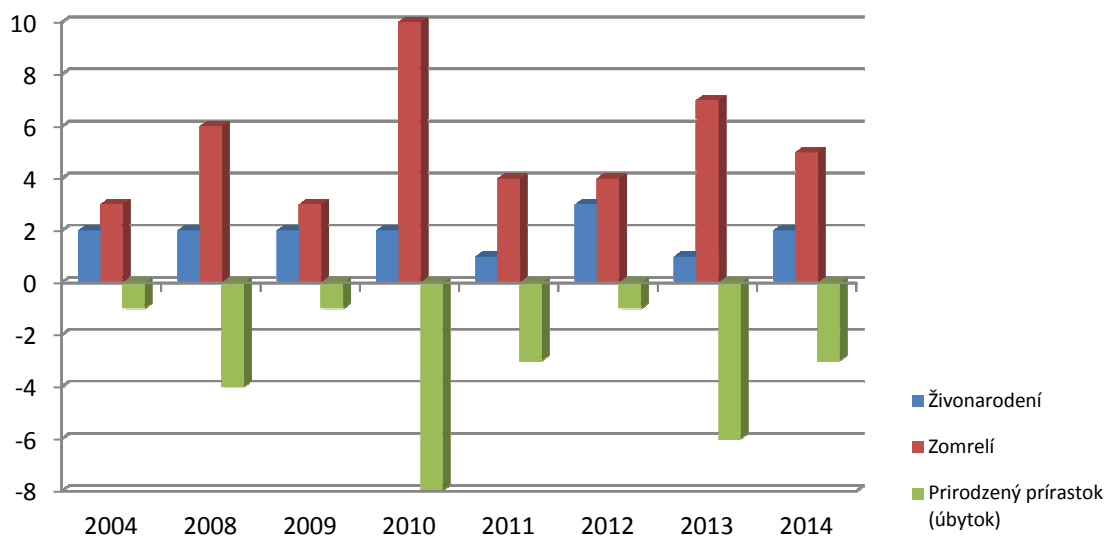

Za posledné roky mierne prevažoval príchod obyvateľov nad ich vystaňovaním – výnimkou bol rok 2012, kedy sa vystaňovalo až 11 obyvateľov.

Prírodný prírastok obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 6: Prírodný prírastok obyvateľstva (2008 – 2014)									
Rok	Živonarodení			Zomrelí			Prírodný prírastok (úbytok)		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
2004	2	1	1	3	2	1	-1	-1	0
2008	2	1	1	6	2	4	-4	-1	-3
2009	2	1	1	3	3	0	-1	-2	1
2010	2	1	1	10	6	4	-8	-5	-3
2011	1	1	0	4	3	1	-3	-2	-1
2012	3	3	0	4	4	0	-1	-1	0
2013	1		1	7	3	4	-6	-3	-3
2014	2	1	1	5	2	3	-3	-1	-2
Spolu 2004 - 2014	15	9	6	42	25	17	-27	-16	-11

Zdroj: ŠÚ SR, Obecný úrad

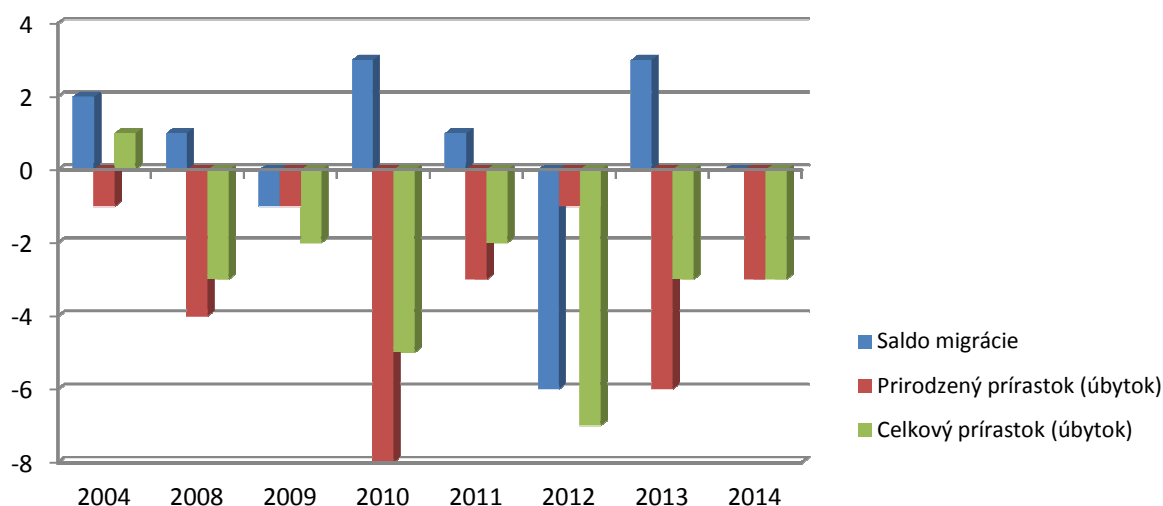

Za posledné roky sa prirodzený prírastok obyvateľstva v obci pohybuje stále v záporných číslach – to znamená, že viac ľudí umiera, ako sa narodí – najkritickejším bol rok 2010, kedy umrelo až 10 ľudí.

Celkový prírastok obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 7: Celkový prírastok obyvateľstva (2008 – 2014)									
Rok	Saldo migrácie			Prirodzený prírastok (úbytok)			Celkový prírastok (úbytok)		
	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
2004	2	1	1	-1	-1	0	1	0	1
2008	1	1	0	-4	-1	-3	-3	0	-3
2009	-1	-1	0	-1	-2	1	-2	-3	1
2010	3	2	1	-8	-5	-3	-5	-3	-2
2011	1	-1	2	-3	-2	-1	-2	-3	1
2012	-6	0	-6	-1	-1	0	-7	-1	-6
2013	3	1	2	-6	-3	-3	-3	-2	-1
2014	0	-1	1	-3	-1	-2	-3	-2	-1
Spolu 2007 - 2014	3	2	1	-27	-16	-11	-24	-14	-10

Zdroj: Štatistický úrad, Obecný úrad

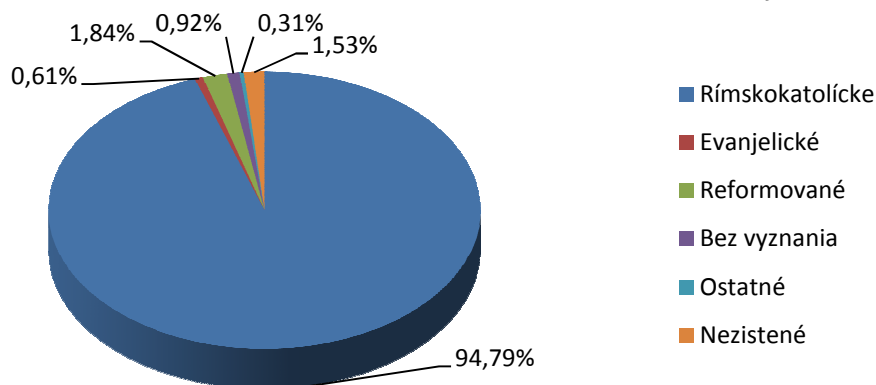

Migračné saldo obyvateľstva vykazuje kladné hodnoty, pričom je typické prisťahovanie najmä z okolitých obcí. Tento jav je pozitívny najmä z hľadiska, že celkovo je pre okres Rimavská Sobota typický migračný úbytok obyvateľstva. Poukazuje to na určitú atraktivnosť tejto obce. Posilnenie tohto pozitívneho trendu je nevyhnutné k zastaveniu vyludnenia spôsobeného prirodzeným úbytkom obyvateľstva. Momentálna pozitívna migrácia však zatiaľ nie je dostatočná k tomu, aby kompenzovala nízku pôrodnosť a vysokú úmrtnosť.

Náboženské zloženie obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 8: Náboženské zloženie obyvateľstva (2011)		
Náboženské vyznanie	počet	%
Rímskokatolícke	309	94,79
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	0,61
Reformované	6	1,84
Bez vyznania	3	0,92
Ostatné	1	0,31
Nezistené	5	1,53

Zdroj SODB 2011

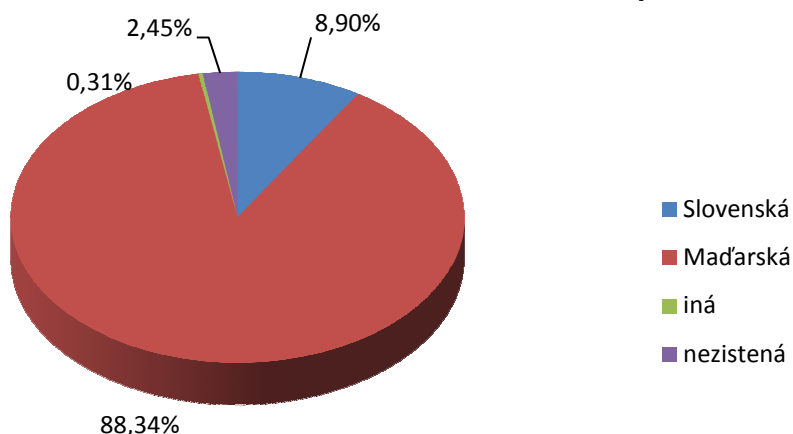

Náboženská štruktúra obyvateľstva neprešla v poslednom období žiadnymi výraznými zmenami, drvivá väčšina obyvateľstva sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Spolunažívanie náboženských skupín je úplne bezproblémové, v súlade s celospoločenským trendom. Náboženstvo nehrá významnú úlohu pri každodennom spolužití občanov.

Národnostné zloženie obyvateľstva obce

Tabuľka a graf č. 9: Národnostné zloženie obyvateľstva (2011)		
Národnosť	počet	%
Slovenská	29	8,90
Maďarská	288	88,34
Rómska	0	0
Česká	0	0
Moravská	0	0
Iná	1	0,31
nezistená	8	2,45

Zdroj SODB 2011

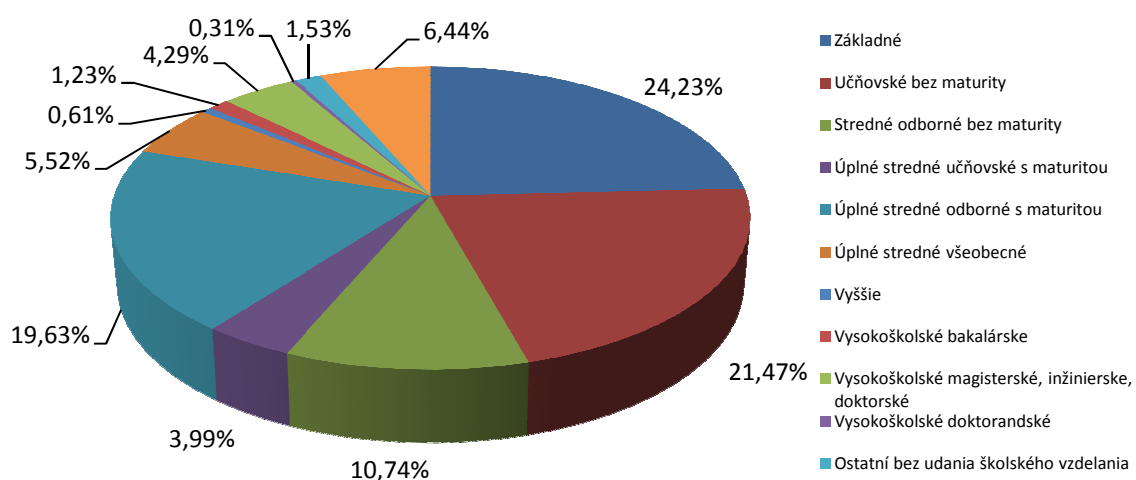
Obec Stará Bašta patrí medzi mierne národnostne zmiešané obce, s výraznou prevahou obyvateľov maďarskej národnosti. Spolužitie národnostných skupín je bezproblémové.

Vzdelávanie, vzdelanosť

Tabuľka a graf č. 10: Vzdelanostná štruktúra		
Najvyšší ukončený stupeň školského vzdelania	počet	%
Základné	79	24,23
Učňovské bez maturity	70	21,47
Stredné odborné bez maturity	35	10,74
Úplné stredné učňovské s maturitou	13	3,99
Úplné stredné odborné s maturitou	64	19,63

Úplné stredné všeobecné	18	5,52
Vyššie odborné	2	0,61
Vysokoškolské bakalárske	4	1,23
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	14	4,29
Vysokoškolské doktorandské	1	0,31
Ostatní bez udania školského vzdelania	5	1,53
Ostatní bez školského vzdelania	21	6,44
Spolu	326	100,00%

Zdroj SODB 2011

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva obce Stará Bašta je pod celoslovenským priemerom vzdelanostnej štruktúry, i keď v porovnaní s ostatnými obcami okolitého regiónu je situácia pomerne dobrá.

Ak neberieme do úvahy deti do 16 rokov, 24% obyvateľstva má iba základné vzdelanie, (priemer v Banskobystrickom kraji je 16,4%). Podiel obyvateľov s úplným stredoškolským vzdelaním dosahuje hodnotu 29,14 %, čo je znova výrazne pod krajským priemerom – 52,7%. Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí sa pohybuje okolo 6%, čo je opäť pod krajským priemerom 12,3%. Tento stav je spôsobený najmä poľnohospodárskym charakterom regiónu, ktorý si v minulosti nevyžadoval vysokú kvalifikáciu, obyvatelia s vyššou úrovňou vzdelania sa zväčša presťahovali za prácou do regionálnych centier.

A.1.6 TRH PRÁCE

Zamestnanosť

Tabuľka č. 11: Odvetvia hospodárstva v ktorých obyvatelia obce pracujú		
Odvetvie ekonomickej činnosti	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	14	5
Výroba potravín	2	0
Výroba odevov	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	1	0
Výroba a spracovanie kovov	1	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	2	1
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	2	0
Výroba elektrických zariadení	3	3
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	3	1
Výroba nábytku	22	19
Zber, úprava a dodávka vody	1	0
Výstavba budov	15	11
Inžinierske stavby	2	1
Špecializované stavebné práce	16	13
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	3	3
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	4	2
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	7	5
Pozemná doprava a doprava potrubím	3	2
Skladové a pomocné činnosti v doprave	1	0
Ubytovanie	3	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	1
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	1	0
Telekomunikácie	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	1	0
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	3	3
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0
Bezpečnostné a pátracie služby	1	1
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	2	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	0
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	6	5
Vzdelávanie	9	8
Zdravotníctvo	4	4
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	3	3
Ostatné osobné služby	1	1
Nezistené	10	1
Spolu	152	98

Zdroj SODB 2011

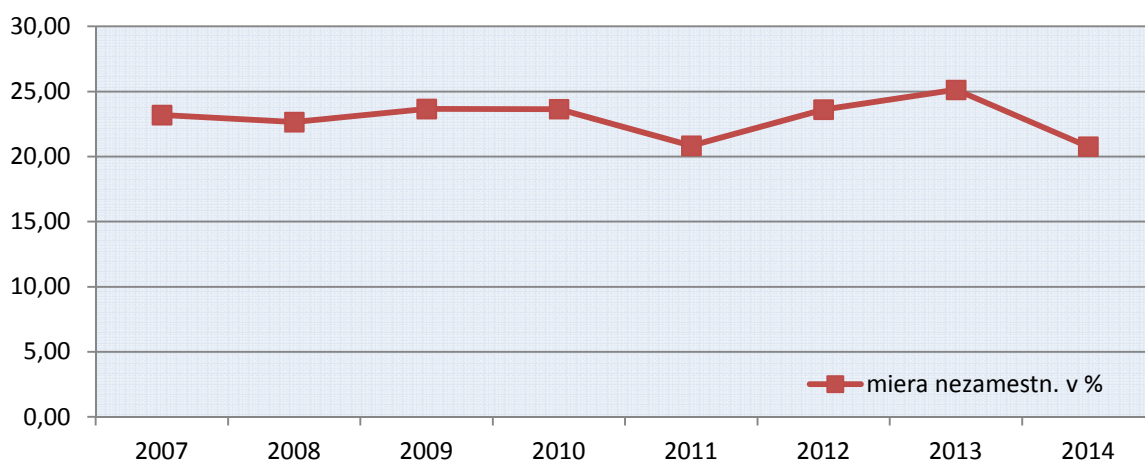
Za prácou odchádza 64,5 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva – hlavne do okolitých miest, najmä do Fil'akova. Najväčší počet ľudí zamestnávajú firmy EKOLTECH, DOMETIC a THORMA. V obci nie sú veľkí podnikatelia, len živnostníci (SZČO).

Najviac ľudí pracuje v stavebníctve, poľnohospodárstve, či výrobe nábytku. Čoraz viac obyvateľov si nachádza prácu v zahraničí a to najmä v Českej republike a Maďarsku.

Nezamestnanosť

Tabuľka a graf č. 12: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v rokoch 2007 - 2014								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvateľov	341	337	338	332	326	325	313	310
počet uchádzačov o zamestnanie	48	46	49	48	40	47	49	38
miera nezamestnanosti	23,19	22,66	23,67	23,65	20,83	23,62	25,13	20,77

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Do roku 2013 sa počet nezamestnaných pohyboval okolo 40-45 osôb, miera nezamestnanosti bola okolo 24%, čo je viac ako priemer v Banskobystrickom kraji (17,22%). V roku 2014 poklesol počet nezamestnaných z dôvodu, že sa ľuďom podarilo zamestnať sa hlavne vo výrobných fabrikách vo Filákovke, z dôvodu čoho poklesla miera nezamestnanosti na necelých 21%.

Vysoká miera nezamestnanosti je dlhodobý jav regionálneho charakteru, je spôsobený zlou vzdelanostnou štruktúrou nevyhovujúcou moderným požiadavkám trhu práce, odchodom mladej a vzdelanej generácie, starnutím obce, stratou pracovných návykov a motivácie u dlhodobo nezamestnaných.

Nezamestnaní v obci pracujú v rámci menších obecných služieb: vykonávajú úpravy verejných priestranstiev, ako kosenie, čistenie, upratovanie v budovách a pod. Dohromady takto pracuje v obci 8 ľudí. Ďalší 2 sú v rámci úradu práce zamestnaní na sezónne práce.

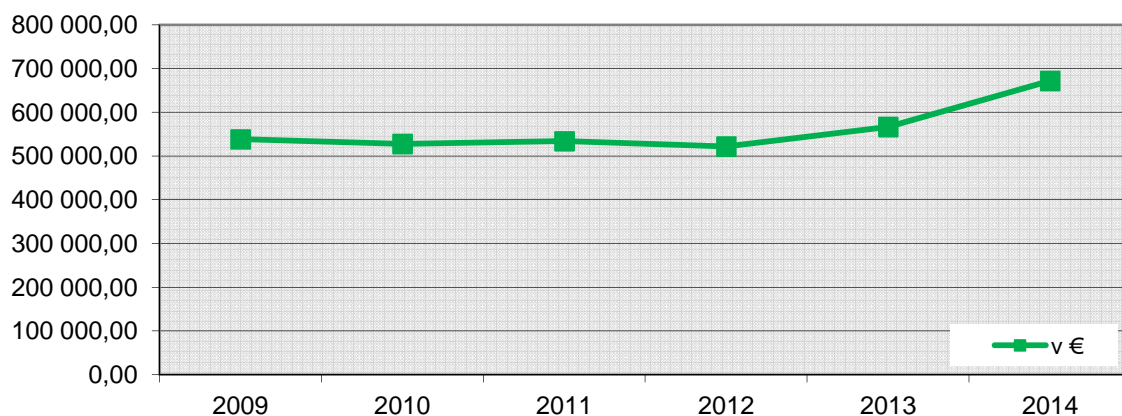
A.1.7 EKONOMICKÝ ROZVOJ (EKONOMIKA)

Majetok obce

Majetok obce sa skladá z dlhodobého hmotného majetku (87,7% celkového majetku obce), dlhodobého finančného majetku (10,98%) a obežného majetku (1,28%).

Tabuľka a graf č. 13: majetok obce v rokoch 2007 - 2014						
Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
hodnota (€)	538 181,35	527 561,53	534 040,56	521 954,35	566 645,93	671 714,54

Zdroj: obecný úrad

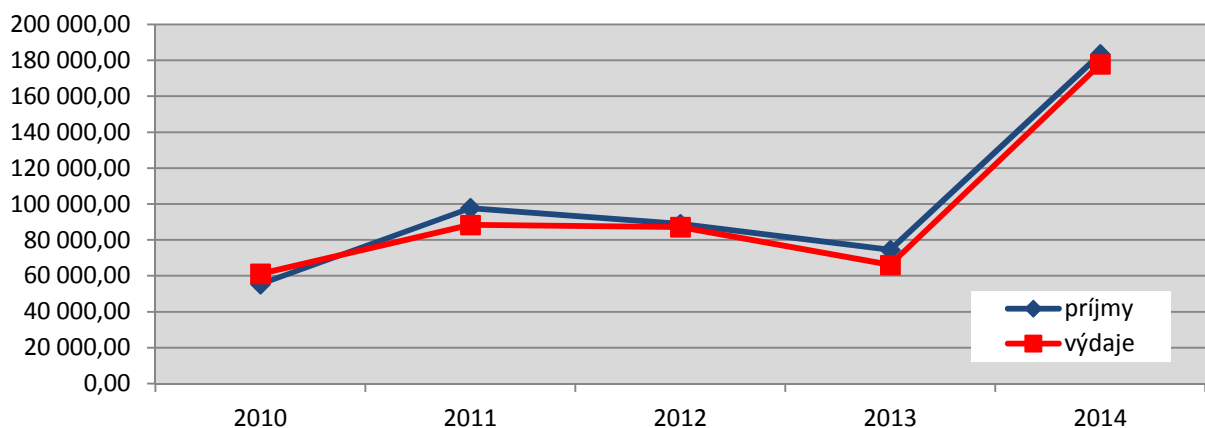
Obecný rozpočet

Obec bežne hospodári s príjmami cca 60 000€ (údaje pre rok 2014). Mimoriadnym príjmom môžu byť granty a dotácie, ktoré v roku 2014 dosiahli výšku 118 717,48 €.

Tabuľka a graf č. 14: Prehľad vývoja príjmov a výdavkov obecného rozpočtu							
Rok	bežný príjem	kapitálový príjem	finančné operácie	Príjmy spolu	bežný výdavok	kapitálový výdavok	Výdaje spolu
2010							
schválený rozpočet	234 120,00			234 120	69 978,00	164 142,00	234 120
upravený rozpočet	234 120,00			234 120	69 978,00	164 142,00	234 120
skutočnosť	55 454,54			55 454,54	57 450,63	3 664,92	61 115,55
2011							
schválený rozpočet	60 120,00			60 120	60 120,00	0,00	60 120
upravený rozpočet	64 071,91			64 071,91	63 371,91	700,00	64 071,91
skutočnosť	94 275,36	3 500,00		97 775,36	84 175,75	4 178,43	88 354,18
2012							
schválený rozpočet	60 390,00			60 390	60 390,00		60 390

upravený rozpočet	89 934,03			89 934,03	89 934,03		89 934,03
skutočnosť	88 880,78			88 880,78	87 170,31		87 170,31
2013							
schválený rozpočet	54 310,00		0,00	54 310	53 510,00	0,00	53 510
upravený rozpočet	56 534,32		12 525,94	69 060,26	55 639,32	12 620,94	68 260,26
skutočnosť	61 920,45		12 525,94	74 446,39	55 314,41	10 728,47	66 042,88
2014							
schválený rozpočet	58 160,00		7 000,00	65 160	57 360,00	7 000,00	64 360
upravený rozpočet	63 622,74		118 717,48	182 340,2	62 542,74	118 997,48	181 540,2
skutočnosť	64 668,69		118 717,48	183 386,2	58 823,82	118 993,37	177 817,2

Zdroj: obecný úrad

Bežné príjmy pozostávajú z daňových príjmov (podielové dane, daň z nehnuteľností, daň za psa, poplatok za komunálny odpad a pod.), z nedaňových príjmov (administratívne a správne poplatky). Transfery predstavujú finančné prostriedky na prenesený výkon samosprávnych funkcií a na ďalšie činnosti ako napr. voľby, aktivačná činnosť a osobitný príjemca prídavkov na deti. Kapitálové príjmy sú určené na rozvoj infraštruktúry obce. Získané finančné prostriedky sú minimálne na plnenie základných povinností samosprávnych funkcií obce, ako aj na zabezpečovanie služieb obyvateľov obce. Pri realizácii rozvojových projektov, obec je nútená prijať úvery a pôžičky za účelom predfinancovania projektov, čo môžeme vidieť v príjmovej časti vo finančných operáciách.

Z bežných výdavkov sa financujú na platy zamestnancov a odmeňovanie poslancov obecného zastupiteľstva, povinné odvody do poisťovních fondov, materiálne a technické vybavenie chodu obecného úradu, zabezpečenie činnosti odpadového hospodárstva (zber a odvoz komunálneho a separovaného odpadu), zabezpečenie verejného osvetlenia, čistenie miestnych komunikácií a verejných priestranstiev obce, administratívna a kultúrna činnosť. Obec z kapitálových výdavkov financuje rozvojové projekty obce. Finančné operácie výdavkovej časti znázorňujú splátky úverov a pôžičiek.

Malé a stredné podnikanie, samostatne hospodáriaci roľníci

V obci pôsobí celkom 27 registrovaných ekonomických subjektov, z toho: podnikatelia – živnostníci 18 (53%), samostatne hospodáriaci roľníci 6 (17,6%), živnostníci a zároveň samostatne hospodáriaci roľníci 2 (5,9%), spoločnosť s ručením obmedzeným 1 (2,7%).

Ďalšími subjektmi sú: obec, 3 občianske združenia a 3 lesné a urbárske spoločnosti.

Podnikateľská sféra je v obci (podobne ako v okrese a širšom regióne) málo rozvinutá. Tradične poľnohospodárska oblasť ťažko znášala štrukturálne zmeny v hospodárstve, spojené najmä s rozpadom a neskôr úpadkom tohto sektora. S tým spojený hospodársky i sociálny úpadok, nevhodná infraštruktúra, odlahlosť obce od hospodárskych centier a nízka kvalita ľudských zdrojov spôsobuje značné limity pre rozvoj podnikateľského sektora v obci. Do roku 2014 ukončilo svoju činnosť 27 podnikateľských subjektov (hlavne živnostníci a samostatne hospodáriaci roľníci).

Primárny sektor:

Polnohospodárstvo ešte tradične zostáva najväčším zamestnávateľom v obci, v obci je registrovaných 8 samostatne hospodáriacich roľníkov (z toho dvaja majú otvorenú ešte aj ďalšiu živnosť).

Klasické plodiny, ktoré sú v obci tradične pestované, strácajú svoju konkurencieschopnosť na globálnom trhu. Avšak čisté životné prostredie a tradícia poľnohospodárstva v rodinách vytvára vhodné predpoklady pre špecializovanú výrobu (napr. bioprodukty, aromatické a olejné rastliny, energetické rastliny a pod.). V spojení s využitím obnoviteľných zdrojov energie má obec predpoklady aj na efektívne pestovanie energetických rastlín. Poľnohospodárska tradícia je v rámci diverzifikácie dobre využiteľná aj pri rozvoji vidieckeho turizmu a agroturistiky.

Sekundárny sektor:

Je v obci zastúpený 5 živnostníkmi pracujúcimi v oblasti stavebníctva.

Terciálny sektor:

V terciálnej sfére pôsobí 14 podnikateľských subjektov, hlavne v oblasti maľovania a zasklievania (4 subjekty), maloobchodu a veľkoobchodu (3 subjekty).

Slabosť tohto sektoru je vo výraznej miere spôsobená slabou kúpyschopnosťou obyvateľstva a tým pádom nízkym záujmom o služby, ktoré prevyšujú každodennú základnú potrebu obyvateľstva.

Kvartérny sektor

V obci sa nenachádza žiadna vzdelávacia inštitúcia ani zdravotnícke zariadenie.

Tabuľka č. 15: Zoznam všetkých registrovaných subjektov pôsobiach v obci				
meno	oblasť	rok vzniku	počet zamestn.	forma
Andrea Tóthová	Zmiešané hospodárstvo	2010	0-2	SHR nezapísaný v OR SR

Angela Mészárosóvá	<i>Maloobchod v stánkoch a na trhoch s potravinami, nápojmi a tabakom</i>	2001	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Dve Bašty	<i>Činnosti záujmových organizácií</i>	2010	x	združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
EERS s.r.o.	<i>Veľkoobchod s odpadom a šrotom</i>	2013	x	spoločnosť s ručením obmedzeným
Ernest Szó	<i>Výstavba obytných a neobytných budov i. n.</i>	1991	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Ján Tóth TOTHSTAV	<i>Výstavba obytných budov</i>	2008	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Jozef Mede	<i>Maľovanie a zasklievanie</i>	1993	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Judita Bálintová	<i>Jedálne</i>	2014	5-9	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Július Kobela	<i>Chov dojníc</i>	1991	0-2	SHR nezapísaný v OR SR
Július Tóth	<i>Maľovanie a zasklievanie</i>	2001	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Lesná spoločnosť Tölgyesverő poz. spol.	<i>Lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve</i>	2014	0-2	spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.
Lesná spoločnosť-21 gazdov, pozemkové spoločenstvo	<i>Lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve</i>	2014	0-2	spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.
Magdaléna Farkasová	<i>Účtovnícke a audítorské činnosti, vedenie účtovných kníh; daňové poradenstvo</i>	2012	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Marián Rotter RM Pub & Café	<i>Jedálne</i>	2014	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Monika Medeová	<i>Kaderníctvo (prevádzka v Rim. Sobote-MONIKA M)</i>		x	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Mgr. Agnesa Bozóová	<i>prieskum trhu a verejnej mienky</i>	2014	x	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Občianske združenie A.P.T.	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	2000	0-2	združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Občianske združenie Pod Pohanským hradom, Pogányváralja polgári társulat	<i>Činnosti ostatných členských organizácií</i>	1999	0-2	združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)

Obec Stará Bašta	<i>Všeobecná verejná správa</i>	1990	3-4	obec
Ondrej Tóth	<i>Sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom</i>	2012	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Peter Csirke	<i>Zemné práce</i>	2014	x	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Róbert Pelle	<i>Pol'nohospodárstvo</i>		x	SHR nezapísaný v OR SR
Rozália Pálová	<i>Dodávka pary a rozvod studeného vzduchu</i>	1991	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Serena Štubníková	<i>Chov oviec a kôz</i>	1992	0-2	SHR nezapísaný v OR SR
Štefan Farkaš	<i>Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov</i>	2005	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Štefan Medve	<i>pol'nohospodárska prvovýroba, Veľkoobchod s drevom, stavebným materiálom a sanitárnymi zariadeniami</i>	1995	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR podnikajúci súčasne ako SHR
Štefan Štubník	<i>Chov oviec a kôz</i>	1992	0-2	SHR nezapísaný v OR SR
Tibor Tóth	<i>pol'nohospodárska prvovýroba, ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov</i>	1995	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR podnikajúci súčasne ako SHR
Urbárska spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Stará Bašta	<i>Lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve</i>	2014	0-2	spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.
Vojtech Tóth	<i>murárstvo</i>		x	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Zoltán Kovács	<i>Vykonávanie zvaracích prác (elektrickým oblúkom, plameňom, bodovým a švovým zvaraním), paličské práce</i>	2008	x	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Zoltán Mag	<i>Maľovanie a zasklievanie</i>	1993	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR
Zoltán Nagy	<i>Maľovanie a zasklievanie</i>	1993	0-2	podnikateľ FO nezapísaný v OR SR

Zdroj: ŠU SR, OR SR, ŽR SR, obec

A.1.8 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Inštitúcie a organizácie

Obec je členom nasledovných združení:

- Mikroregión Medveš,
- Miestna akčná skupina (MAS) Cerovina, ktorá v roku 2015 aktívne pripravuje Stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) implementovanú prístupom LEADER,
- Združenie miest a obcí Slovenska,
- Združenie miest a obcí Gemera a Malohontu,
- združenie právnických osôb Geopark Novohrad – Nógrád, ktoré od roku 2008 realizuje projekt Novohrad – Nógrád geopark,
- Regionálne vzdelávacie centrum Rimavská Sobota.

V obci pôsobia tri občianske združenia a 3 urbárske, lesné a pozemkové spoločenstvá.

Obec nemá rozvinutú žiadnu medzinárodnú spoluprácu.

Školstvo, vzdelávanie

Nepriaznivý demografický trend sa prejavil v tom, že od roku 2006 v obci nefunguje základná škola ani materská škola. Deti chodia do materskej a základnej školy do Gemerského Jablonca, prípadne od vyšších ročníkov do Fil'akova.

Stredné vzdelávanie je zabezpečené najmä v regionálnych centrách ako Fil'akovo, Lučenec a Rimavská Sobota. Problém je v odľahlosti obci od týchto centier a s problematickou dopravou, keďže štruktúra spojov je nevyhovujúca.

Čo sa týka celoživotného vzdelávania, momentálne v obci, ani v mikroregióne nie je zavedený žiadny systém. Výnimku tvoria rekvalifikačné kurzy organizované ÚPSVR, ktoré sú organizované len v Gemerskom Jablonci. Zlá dostupnosť k vzdelávaniu znižuje motiváciu občanov zúčastniť sa ďalšieho vzdelávania. Rozvinutý systém ďalšieho a celoživotného vzdelávania by mohol zmeniť nevýhodnú vzdelanostnú štruktúru obyvateľov a zvýšiť celkovú konkurencieschopnosť ľudských zdrojov. Miestne ľudské zdroje sú totiž vzhľadom na vzdelanie, geografickú odľahlosť a sociálnu situáciu málo konkurencieschopné na trhu práce a hrozí, že ani v prípade príchodu investora do regiónu nebudú občania schopní presadiť sa na trhu práce.

Sociálna a zdravotná starostlivosť

V obci sa nenachádzajú žiadne zariadenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti – lekár pôsobí v Novej Bašte, lekáreň sa nachádza v Hajnáčke.

Obedy pre dôchodcov sa dovážajú z Novej Bašty.

Služby

V obci sa nachádza jeden obchod s rozličným tovarom, jedno pohostinstvo a jedna kaviareň.

Kultúra a šport

Vzhľadom na počet obyvateľov a jeho vekové zloženie je spoločenský a kultúrny život v obci skôr priemerný. Kultúrny dom je v dobrom technickom stave. Sú v ňom organizované rôzne spoločenské a kultúrne aktivity, stretnutia občanov. Funguje tu aj mládežnícky klub (vybavený prístupom na internet). Na rôzne akcie sa využíva aj spoločenská miestnosť na obecnom úrade, kde vyvíja svoju činnosť klub dôchodcov (jedenkrát za týždeň) a organizujú sa tu aj rôzne rodinné podujatia. Knižnica v obci nie je zriadená.

V Starej Bašte sa nenachádza žiadny kostol. Duchovné služby obyvateľom poskytuje modlitebňa. Okrem nej tu stojí malá zvonička. Obec má vlastný cintorín aj dom smútku.

Medzi aktívne skupiny obyvateľov, ktoré sa snažia o rozvoj spoločenského života, patrí ženský spevácky zbor "Palóc menyecskek", ZO Csemadok, Jednota dôchodcov, poľovnícke združenie Dve Bašty, 3 lesné spoločenstvá, ktoré združujú vlastníkov lesov a aktívne s obcou spolupracujú.

V obci sú aktívne aj dve občianske združenia, z ktorých občianske združenie Pod Pohanským hradom má vyše 50 členov.

V rámci roka sa v obci organizujú nasledovné podujatia:

Dni obce ktoré sú prehliadkou miestnych zvykov, kultúry a miestom dobrej zábavy,
Futbalový turnaj,
Deň dôchodcov,
Silvestrovská zábava,
Betlehem v obci (počas adventu),
Mikuláš.

V obci je futbalové ihrisko, ktoré je udržiavané pomerne v dobrom technickom stave, no iba zriedkavo je využívané mládežou. Iné športové zariadenia sa v obci nenachádzajú. Detské ihrisko sa nachádza pri obecnom úrade.

Možnosti turistiky: z obce do Národnej prírodnej rezervácie (NPR) Pohanský hrad vedie náučný chodník, ktorý ide od bývalého hospodárskeho dvora až po Pohanský hrad a na jeho trase sú umiestnené tabule prezentujúce prírodné a geologické hodnoty tohto územia. Na vrchole Pohanského hradu je križovatka turistických trás: červená turistická trasa vedie cez vrchol Monosa, Obručnú, Mačaciu až do Šiatorskej Bukovinky. Zelená turistická trasa vychádza z Hajnáčky, železničná stanica a cez Pohanský hrad vedie do stredu obce Hajnáčka.

Bývanie

Tabuľka č. 16: Počty domov		
Domy / rok	2009	2011
trvale obývaných	143	120
neobývaných	31	54
nezistené		1 zbúraný
spolu	175	174

Zdroj: Štatistický úrad SR, obec

Do roku 1945 bolo postavených 13 domov. Najviac domov pochádza z rokov 1946-1970 (49,4%), od roku 1990 výrazne klesá počet novopostavených domov, po roku 2001 bol postavený len jeden dom.

Bytový fond v obci je využitý na 69%. V obci je zatiaľ 54 neobývaných domov. S trendom starnutia obyvateľstva však tento počet bude rásť. Tieto domy sú síce v súkromnom vlastníctve, sú však na predaj – čo predstavuje potenciálny priestor pre prilákanie nových obyvateľov z okolitého regiónu (ale aj zo zahraničia), prípadne pre využitie týchto domov ako ubytovacie kapacity pre potreby cestovného ruchu.

Obec momentálne nemá dostupné žiadne prázdne objekty, ktoré by boli využiteľné pre rozvoj podnikania. Má prázdne pozemky, tie však nie sú vybavené základnou infraštruktúrou, tak sú málo atraktívne pre investovanie.

A.1.9 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Tabuľka č. 17: Prehľad vybavenosti technickou infraštruktúrou	
Infraštruktúra	áno/nie, kvantifikácia
Cestná sieť v km	3,5 II. triedy
Železničná sieť v km	nie
Plyn v m	3 500
Kanalizácia v m	nie
ČOV	nie
Vodovod v m	3500
Vodný zdroj	áno
Zber TKO	áno
klasický	áno
separovaný	áno
Vedenie el. energie	áno
vzdušné	áno
Železničná stanica	nie
Autobusová stanica	áno
Autobusové spojenie	áno
z toho expresné	nie
Telefónny rozvod	áno
Rozhlas	áno
Káblková TV	áno
Internet	áno

Zdroj údajov: obec

Doprava

Cestná doprava

Cesta III/57118 spája obce Gemerský Jablonec, Nová Bašta, Studená, Tachty a končí na hranici s Maďarskou republikou. Odbočkami z nej sú sprístupnené obce Stará

Bašta, Večelkov a osada Bakov. Táto cesta sa napája na cestu spájajúcu región s Filákovom a Rimavskou Sobotou.

Miestne cesty o celkovej dĺžke 3,5 km sú v zlom stave, sú v značnej miere poškodené, vyžadujú si rekonštrukciu. V zimnom období sú nedostatočne udržiavané. Dĺžka chodníkov je 0,5 km.

Verejná autobusová doprava je pomerne riedka, pre potreby školskej i pracovnej dochádzky je nevyhovujúca. Pre väčšie dopravné spoločnosti je táto trasa nerentabilná. Počet priamych spojov denne do Rimavskej Soboty je 7, ďalších 8 je s prestupom v Gemerskom Jablonci. Počet spojov denne do Filákova je 6, s prestupom ďalšie štyri spoje. Posledný spoj z dediny odchádza o 18,13 hod. Prestupovanie pre obyvateľov predstavuje nielen predĺženie doby cestovania, ale aj zvýšenie cestovných nákladov.

Železničná doprava

Územím obce neprechádza železničná trať, najbližšie napojenie na železniciu je na staniciach v Hajnáčke a vo Filákovke, ktorými prechádza trať Zvolen – Košice.

Základná environmentálna infraštruktúra

Plyn

Obec je plynofikovaná. Plyn sa využíva aj na vykurovanie domov, i keď vysoké ceny plynu sú málo motivačné pre individuálny odber.

Pitná voda

V obci je zavedený vodovod, z verejného vodovodu je zásobovaných 36,33% z celkového počtu obyvateľov.

Kanalizácia a čistenie odpadových vôd

V obci nie je dostupná kanalizácia, ani ČOV. Tento nedostatok je vážnym limitujúcim faktorom ďalšieho hospodárskeho i sociálneho rozvoja obce. Domy majú svoje septiky a žumpy.

Odpadové hospodárstvo

V obci momentálne funguje klasický zber tuhého komunálneho odpadu s dvojtýždenným odvozom. Separovaný zber je zavedený, separuje sa papier, kov, sklo, plasty. Odpady v obci likviduje firma Brantner Gemer s.r.o., ktorá pre obec spracovala aj Program odpadového hospodárstva. Obec nemá vlastné kompostovisko, jedno provízorne je na cintoríne, kde sa likviduje biologicky rozložiteľný odpad z obce. Okrem toho majú obyvatelia zriadené vlastné domáce kompostoviská.

Informačná spoločnosť a telekomunikácie

V obci je dostupná telefónna sieť, aj všetky mobilné siete. Internet je takisto dostupný formou širokopásmového internetu. Momentálne v obci neexistuje verejný prístupový bod k internetu.

A.1.10 CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch je v obci a celom mikroregióne len slabo rozvinutý, aj keď danosti regiónu, prírodné prostredie, tradície a kultúra dávajú dobré predpoklady pre rozvoj najmä vidieckeho turizmu, pešej turistiky aj cykloturistiky. Obec leží na území Novohrad – Nógrád geoparku, člena Globálnej a Európskej siete geoparkov UNESCO, ktorý

prezentuje prírodné, geologické a kultúrno-historické hodnoty tohto územia na celom svete.

Potenciálom obce pre vidiecky cestovný ruch je blízkosť Národnej prírodnej rezervácie Pohanský hrad, vodná nádrž Gemerský Jablonec, kostolíky a kaplnky, živé zvyky a tradície, nezaťažené vidiecke prostredie ako aj množstvo neobývaných domov so záhradou pripravených na predaj, ktoré sú ideálne využiteľné vo vidieckom cestovnom ruchu.

A.2 Analýza východiskovej situácie obce

Obec Stará Bašta leží v juhovýchodnej časti Banskobystrického kraja, v južnej časti okresu Rimavská Sobota. Je len niekoľko kilometrov vzdialená od štátnej hranice s Maďarskou republikou, leží 38 km južne od okresného mesta Rimavská Sobota a 22 km východne od Filákova. Nadmorská výška v území obce sa pohybuje od 243 do 578 m. Obec sa nachádza na území Novohrad – Nógrád geoparku, nachádza sa tu Národná prírodná rezervácia Pohanský hrad.

V obci žije len 310 obyvateľov, s vysokým podielom obyvateľov nad 65 rokov. Celkový prírastok obyvateľstva sa pohybuje od roku 2008 stále v záporných číslach. Takmer štvrtina obyvateľstva má základné vzdelanie. Miera nezamestnanosti sa pohybuje okolo 24%. Viac ako polovica ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou odchádza – ich pohyb za prácou (ale aj za inými životnými záležitosťami – úrady, lekár, nákupy a pod) je sťažovaný dopravnou izolovanosťou – do obce chodí málo autobusových spojov, ich grafikon nie je naviazaný na ďalšie autobusové či železničné spojenie.

V obci je nedostatočne vybudovaná základná infraštruktúra – plyn je zavedený, kanalizácia ani čistiareň odpadových vôd nie je vybudovaná. Vodovod je síce vybudovaný, ale je v zlom technickom stave. Miestne komunikácie sú tak isto v zlom technickom stave. Nakladanie s odpadom, ako aj jeho separácia, je zavedená. Je dostupný signál všetkých mobilných operátorov, ako aj širokopásmový internet.

V obci nie sú ideálne podmienky na podnikanie – poľnohospodárska sféra je utlmená, služby nerozvinuté – slabá kúpyschopnosť obyvateľstva. Mnoho podnikateľských subjektov bolo nútených svoju činnosť ukončiť.

V obci nie je škola, materská škola, nepôsobí lekár, ani žiadne sociálne zariadenie. Podmienky na šport a kultúru sú v rámci možností obce prijateľné, slabšie sa využíva vnútorný potenciál – ľudia sú pomerne pasívni, až na dôchodcov, ktorí sa aktívne zapájajú do komunitného života.

V obci je veľa neobývaných domov, ktoré sú v zlom stave, ale sú na predaj – aj s pozemkami – sú ideálnym predpokladom na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, či prilákanie nových obyvateľov do obce. Nachádzajú sa tu aj opustené objekty po bývalom poľnohospodárskom družstve a firme Slovenka – tieto objekty tiež majú potenciál na rozbehnutie rozvojových aktivít.

Nepoškodené životné prostredie, vidiecka atmosféra, pôvabná krajinná scenéria, neobývané domy s pozemkami vytvárajú predpoklady na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, či aj príchodu nových obyvateľov.

A.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT analýza)

Nasledovná tabuľka obsahuje analýzu silných a slabých stránok územia, analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, či možné riziká a ohrozenia z vonkajšieho prostredia, ktoré obec nedokáže ovplyvniť.

Tabuľka č. 18: SWOT analýza	
Silné stránky	Slabé stránky
• kvalitné životné prostredie • optimálne klimatické podmienky • pravá vidiecka atmosféra • relatívne úrodná poľnohospodárska pôda • obec je súčasťou Novohrad-Nógrád geoparku • Národná prírodná rezervácia Pohanský hrad • Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina • vodná nádrž • aktívni dôchodcovia • posilňovňa pre mladých • východisko a cieľ turistických chodníkov na hrebeň Cerovej vrchoviny • turistické trasy na Pohanskom hrade • náučný chodník na Pohanský hrad • cintorín a Dom smútku	• nepriaznivý demografický vývoj • starnúce obyvateľstvo • dopravná izolovanosť obce • nevyhovujúca štruktúra autobusových spojov (nemožnosť cestovať za prácou), nezosúladené dopravné kombinácie autobus - vlak • nedostatok pracovných príležitostí v obci • centrum obce by bolo dobré zatraktívniť • absentujúca technická infraštruktúra - kanalizácia, ČOV • miestne komunikácie v zlom stave • vodovod je nedokončený • veľká nelegálna skládka odpadu • nedokončená vodná nádrž • opustené objekty bývalého poľnohospodárskeho družstva • veľa prázdnych domov na predaj • málo podnikateľských aktivít • nepriaznivá vzdelanostná úroveň a konkurencieschopnosť ľudských zdrojov • nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh • slabý spoločenský život • menej aktívna mládež • možnosti trávenia voľného času • nedostatok upravených priestorov (vonkajších a vnútorných) pre trávenie voľného času • detské ihrisko v zlom stave • využitie turistických trás • neudržiavaný náučný chodník, chýba propagácia chodníka na internetovej stránke obce • rezervy v propagácii obce • chýbajúce vybavenie pre CR • žiadne možnosti ubytovania (ani na súkromí) • slabšia spolupráca v regióne • nedostatočný marketing obce a celého regiónu • chýba terestriálny TV signál
Príležitosti	Ohrozenia
• rozvoj služieb a podnikateľských aktivít • zvyšovanie vzdelanostnej úrovne, zavedenie celoživotného vzdelávania • vodná nádrž • Novohrad – Nógrád geopark • prepojenie na lokality v susedných obciach -	• politika (nezáujem) vlády smerom k zaostalým regiónom • nepriaznivý demografický vývoj - prestárlosť obyvateľstva, vyludnenie obce • nemožnosť predat' opustené domy • ochrana prírody nezohľadňujúca vôľu

prameň Mária, Nová Bašta, Gemerský Jablonec, dolina Baranta (Petrovce) • voľné staré domy na predaj (hospodárenie, turistické ubytovanie) • bývalý areál poľnohospodárskeho družstva • pestovanie byliniek • vidiecky cestovný ruch, agroturistika • aktívnejšia spolupráca v regióne • cezhraničná spolupráca (sesterská dedina) • rozvoj cestovného ruchu v rámci cezhraničnej spolupráce • obnovenie ľudových tradícií (fašiangy, advent a pod.)	miestnych obyvateľov

Zdroj: vlastné spracovanie

A.4 Identifikácia kritických oblastí rozvoja

Na základe predchádzajúcich analýz je možné identifikovať nasledovné skupiny problémov:

Problém č.1: Nedostatočné podmienky na trvaloudržiateľný ekonomický rozvoj a zamestnanosť.

Príčiny:

- nepriaznivý demografický vývoj,
- opustené objekty bývalého poľnohospodárskeho družstva a firmy Slovenka,
- nepriaznivá vzdelanostná úroveň a konkurencieschopnosť ľudských zdrojov,
- nevyhovujúca štruktúra autobusových spojov (nemožnosť cestovať za prácou), nezosúladené dopravné kombinácie autobus - vlak ,
- nemožnosť predať opustené domy,
- politika (nezáujem) vlády smerom k zaostalým regiónom.

Dôsledky:

- starnúce obyvateľstvo,
- dopravná izolovanosť obce,
- nedostatok pracovných príležitostí v obci,
- málo podnikateľských aktivít,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh,
- vysoká nezamestnanosť,
- takmer žiadny marketing obce.

Problém č.2: Nedostatočne rozvinutá základná infraštruktúra.

Príčiny:

- chýba územný plán obce,
- miestne komunikácie v zlom stave,
- nedokončený vodovod,
- absentujúca technická infraštruktúra - kanalizácia, ČOV,
- chýba terestriálny TV signál,
- politika (nezáujem) vlády smerom k zaostalým regiónom.

Dôsledky:

- izolovanosť obce,

- nedostatočný ekonomický rozvoj,
- zhoršovanie stavu životného prostredia,
- nezáujem investorov,
- nemožnosť predat' opustené domy a objekty.

Problém č. 3: Nedostatočne využívaný potenciál obce pre vidiecky cestovný ruch, nerozvinutý rozvoj miestnych tradícií.

Príčiny:

- nepriaznivý demografický vývoj,
- nečitateľné centrum obce málo atraktívne pre obyvateľov a návštevníkov ,
- nedokončená vodná nádrž,
- veľa prázdnych domov na predaj,
- nízka vzdelanostná úroveň a konkurencieschopnosť ľudských zdrojov,
- neudržiavaný náučný chodník,
- chýba propagácia chodníka na internetovej stránke obce,
- slabá propagácia obce,
- chýbajúce vybavenie pre CR,
- žiadne možnosti ubytovania (ani na súkromí),
- nedostatočný marketing obce a celého regiónu,
- nemožnosť predat' opustené domy.

Dôsledky:

- starnúce obyvateľstvo,
- málo turistov a záujemcov o bývanie,
- obmedzené možnosti využívania vodnej nádrže vo vidieckom cestovnom ruchu,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh,
- využitie turistických trás,
- slabé využitie náučných a turistických trás,
- takmer žiadny marketing obce.

Problém č. 4: Minimum služieb a vybavenosti v občianskej, sociálnej, zdravotnej oblasti.

Príčiny:

- nepriaznivý demografický vývoj,
- veľa prázdnych domov na predaj,
- nevyhovujúca štruktúra autobusových spojov (nemožnosť cestovať za prácou), nezosúladené dopravné kombinácie autobus – vlak, predražené cestovanie pri prestupovaní.

Dôsledky:

- starnúce obyvateľstvo,
- vyludnenie obce – odsťahovanie sa do miest s lepšími podmienkami,
- slabá ponuka služieb, obyvatelia musia za službami cestovať do susedných dedín a miest,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh,
- zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov.

Problém č. 5: Obyvateľstvo nezainteresované na živote obce, nedostatočné možnosti kultúrneho a športového využitia.

Príčiny:

- nepriaznivý demografický vývoj,
- nízka vzdelanostná úroveň a konkurencieschopnosť ľudských zdrojov,
- nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, slabý trh,
- detské ihrisko v zlom stave.

Dôsledky:

- starnúce obyvateľstvo,
- slabší spoločenský život,
- slabšie možnosti trávenia voľného času,
- nedostatok upravených priestorov (vonkajších a vnútorných) pre trávenie voľného času.

Problém č. 6: Žiadne možnosti formálneho alebo neformálneho vzdelávania.

Príčiny:

- nízka vzdelanostná úroveň,
- nepriaznivý demografický vývoj,
- žiadne možnosti zamestnať sa v obci a slabé možnosti zamestnať sa v regióne,
- pasivita.

Dôsledky:

- vysoká nezamestnanosť,
- ťažkosti s uplatnením sa na trhu práce,
- menší záujem obyvateľstva na živote obce,
- zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva.

Problém č. 7: Neúčinne využívané partnerstvá obce na miestnej a regionálnej úrovni, nedostatočné využívanie externých zdrojov na financovanie projektov, menej efektívna prezentácia obce.

Príčiny:

- nízka vzdelanostná úroveň a konkurencieschopnosť ľudských zdrojov,
- rezervy v propagácii obce,
- slabšia spolupráca v regióne,
- nedostatočný marketing obce a celého regiónu,
- nemožnosť predať opustené domy,
- chýba terestriálny TV signál.

Dôsledky:

- izolovanosť obce,
- slabé využívanie externých zdrojov na financovanie rozvojových aktivít,
- žiadne propagačné materiály,
- minimálny turistický ruch,
- žiadna cezhraničná spolupráca.

Problém č. 8: Napriek dobrému stavu životného prostredia vyskytujúce sa riziká jeho ohrozenia.

Príčiny:

- nečitateľné centrum obce málo atraktívne pre obyvateľov a návštevníkov,
- veľká nelegálna skládka odpadu,
- nedokončená vodná nádrž,
- opustené objekty bývalého poľnohospodárskeho družstva,
- veľa prázdnych domov na predaj,
- ochrana prírody nezohľadňujúca vôľu miestnych obyvateľov,
- takmer žiadny marketing obce.

Dôsledky:

- zhoršenie kvality životného prostredia,
- neatraktívny vzhľad obce,
- nedostatočne využitý prírodný potenciál,
- slabý cestovný ruch.

A.5 Stanovenie východísk a možných riešení

Z identifikovaných problémov je možné načrtnúť nasledovné riešenia:

Riešenie č.1: Vytváranie podmienok pre trvaloudržateľný ekonomický rozvoj a zamestnanosť.

Vzhľadom na dopravnú odľahlosť obce a nepriaznivý demografický vývoj, nedá sa očakávať výrazný rozvoj podnikateľského prostredia. Obec však môže napomáhať tomu, aby sa zlepšovala zamestnanosť jej obyvateľov: opatreniami a intervenciami v oblasti zlepšenia dopravnej dostupnosti (štruktúra spojov), podporou aktivít v oblasti cestovného ruchu, rozvoja tradičných zručností, ktoré následne môžu priniesť pracovné príležitosti. Obec by mala vyvíjať aktivity v oblasti predaja neobývaných a nevyužívaných nehnuteľností v obci (marketing), čím by mohla do obce prilákať potenciálnych investorov, či obyvateľov.

Riešenie č.2: Budovanie chýbajúcej infraštruktúry a systematická starostlivosť o existujúcu základnú infraštruktúru.

Základom trvaloudržateľného rozvoja obce, ako aj jeho funkčného podnikateľského prostredia, je dostupnosť základnej technickej infraštruktúry – jej dobudovanie, resp. rekonštrukcia zastaranej, skôr vybudovanej infraštruktúry musí byť jednou z hlavných priorít obce. Aj keď sa jedná o finančne náročné investičné aktivity, ktoré obec nedokáže utiahnuť zo svojho rozpočtu, mala by sa obec v tejto oblasti orientovať na vyhľadávanie možností financovania z externých zdrojov.

Riešenie č. 3: Aktívne využívanie potenciálu obce pre vidiecky cestovný ruch, uchovanie a rozvoj miestnych tradícií (remeslá, gastronómia, bývanie, kultúra a pod.).

Obec má výborný potenciál na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, či geoturistiky, agroturistiky. Efektívnou prezentáciou hodnôt tohto územia, rozvíjaním tradičných zručností (remeslá, gastronómia, folklór), tradičnej kultúry a spôsobu života, skvalitnením základných služieb občianskej vybavenosti, či využitím vnútorného potenciálu miestnych obyvateľov je možné naštartovať také aktivity, ktoré v dlhodobom

horizonte môžu oživiť dedinu, priniesť ekonomické aktivity a zlepšiť kvalitu života na dedine. Obec by sa mala aktívnejšie zapojiť do starostlivosti o existujúce turistické trasy, či náučné chodníky v katastri obce, upravenosť ktorých je vizitkou obce a je nevyhnutnou podmienkou prilákania nových návštevníkov.

Riešenie č. 4: Rozvoj a skvalitnenie služieb a vybavenosti v občianskej, sociálnej, zdravotnej oblasti.

Aj keď vzhľadom na veľkosť a odl'ahlosť obce nie je možné v obci podporovať všetky služby v občianskej, sociálnej, zdravotnej oblasti, môže obec vytvárať podmienky aspoň pre minimálny rozvoj takých služieb, ktoré uvítajú hlavne starší a znevýhodnení obyvatelia (dochádzka lekára, sociálna starostlivosť, zlepšenie ponuky miestneho obchodu a pod.).

Riešenie č. 5: Zapojenie obyvateľov do života obce, rozširovanie ponuky a služieb v kultúrnej a športovej oblasti.

Veľa vecí sa dá urobiť v obci svojpomocne a za málo peňazí, je preto žiaduce, aby sa obec snažila do svojich aktivít zapojiť čo najviac obyvateľov – podobne, ako sa aktívne zapájajú miestni dôchodcovia. Ponuka kultúrnych podujatí, vytvorenie vhodných priestorov (vonkajších či vnútorných) na stretávanie sa, oddych, športovanie nielen skvalitní život domácich obyvateľov, ale ich aktívne zapojenie sa do realizácie predmetných aktivít zomkne miestnu komunitu.

Riešenie č. 6: V spolupráci so štátnymi a vzdelávacími inštitúciami rozvíjať adekvátnu ponuku formálneho alebo neformálneho vzdelávania.

Vzhľadom na nepriaznivý demografický vývoj a vysokú nezamestnanosť je potrebné vyvíjať také aktivity, ktoré umožnia uchádzačom o zamestnanie zlepšiť ich uplatnenie sa na trhu práce, dajú možnosť ľuďom pracovať aj vo vyššom veku a budú zvyšovať motiváciu a pracovné návyky obyvateľov.

Riešenie č.7: Aktívne využívané partnerstvá obce na miestnej a regionálnej úrovni, intenzívne čerpanie externých zdrojov na realizáciu obecných projektov, efektívna prezentácia obce.

Keďže obec nemá zo svojho rozpočtu dostatočné zdroje na financovanie rozvojových aktivít, jednou z možností je získanie podpory z externých zdrojov – čo je oveľa jednoduchšie v partnerstvách (so susednými obcami, cezhraničná spolupráca a pod.). Niektoré partnerstvá má obec vytvorené (mikroregión, miestna akčná skupina, Novohrad – Nógrád geopark), mala by však využiť blízkosť hranice a vytvoriť cezhraničné partnerstvo s nejakou maďarskou obcou, čo by umožnilo nielen realizáciu rôznych aktivít z programov cezhraničnej spolupráce, ale prispelo by aj k oživeniu komunitného života. Angažovanosť v Novohrad – Nógrád geoparku prinesie obci jej prezentáciu na európskej až celosvetovej úrovni.

Riešenie č. 8: Systematická starostlivosť o životné prostredie a jeho zložky.

Systematická starostlivosť o životné prostredie predpokladá na jednej strane významné investičné aktivity na dobudovanie základnej infraštruktúry, na druhej strane predpokladá množstvo drobných, takmer každodenných aktivít, ako starostlivosť o verejné priestranstvá, zeleň, nakladanie s odpadmi, odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu, ale aj dokončenie miestnej vodnej nádrže, ktorá môže slúžiť ako protipožiarna nádrž, môže významne prispieť k protipovodňovej ochrane a môže byť stimulujúcim prvkom vo vidieckom cestovnom ruchu (oddych, rybolov).

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje víziu územia obce Stará Bašta, formuláciu a návrh stratégie rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné priority a ciele rozvoja obce s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia, ďalej obsahuje výber a popis globálnych cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálno-spoločenská, environmentálna).

Vízia:

Malebná obec ležiaca v neporušenom a atraktívnom vidieckom prostredí s rozvinutými tradíciami a remeslami, spokojnými obyvateľmi, so živým spoločenským a sociálnym životom, kam radi zavítajú turisti a návštevníci, ktorí tu nájdu nefalšovanú vidiecku atmosféru a milých a prívetivých ľudí.

Stratégia rozvoja obce:

Zachovať typický charakter dediny, využívať miestne zdroje, zručnosti a tradície v rozvoji obce a zlepšovať životné podmienky obyvateľov dobudovaním technickej, sociálnej a občianskej vybavenosti, vzdelávaním, rozvojom remeselnej výroby a šetrným vidieckym cestovným ruchom.

Z analytickej časti vyplývajú pre jednotlivé prioritné oblasti nasledovné strategické (globálne) ciele a rozvojové priority / opatrenia:

1. prioritná oblasť - hospodárska

Globálny cieľ: Dosiahnuť trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce, dobudovať technickú infraštruktúru a rozvíjať šetrný vidiecky cestovný ruch.

Opatrenie 1.1   Ekonomika

Opatrenie 1.2   Základná infraštruktúra

Opatrenie 1.3   Vidiecky cestovný ruch

2. prioritná oblasť – sociálno-spoločenská

Globálny cieľ: Zvýšiť kvalitu života miestnych obyvateľov rozvojom občianskej, sociálnej, kultúrnej, športovej vybavenosti, podporou vzdelávania, rozvíjaním miestnych a regionálnych partnerstiev a efektívnou propagáciou obce.

Opatrenie 2.1   Občianska a sociálna vybavenosť

Opatrenie 2.2   Kultúra a šport

Opatrenie 2.3   Vzdelávanie

Opatrenie 2.4   Partnerstvá a prezentácia obce

3. prioritná oblasť - environmentálna

Globálny cieľ: Systematickou starostlivosťou o zložky životného prostredia vytvárať čistú a zdravú obec.

Opatrenie 3.1   Životné prostredie

Tabuľka č. 19: Strategický rámec

V í z i a		
Malebná obec ležiaca v neporušenom a atraktívnom vidieckom prostredí s rozvinutými tradíciami a remeslami, spokojnými obyvateľmi, so živým spoločenským a sociálnym životom, kam radi zavítajú turisti a návštevníci, ktorí tu nájdu nefalšovanú vidiecku atmosféru a milých a prívetivých ľudí.		
Strategický cieľ		
<i>Zachovať typický charakter dediny, využívať miestne zdroje, zručnosti a tradície v rozvoji obce a zlepšovať životné podmienky obyvateľov dobudovaním technickej, sociálnej a občianskej vybavenosti, vzdelávaním, rozvojom remeselnej výroby a šetrným vidieckym cestovným ruchom.</i>		
1. prioritná oblasť hospodárska	2. prioritná oblasť sociálno-spoločenská	3. prioritná oblasť environmentálna
<i>cieľ:</i> Dosiahnuť trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce, dobudovať technickú infraštruktúru a rozvíjať šetrný vidiecky cestovný ruch	<i>cieľ:</i> Zvýšiť kvalitu života miestnych obyvateľov rozvojom občianskej, sociálnej, kultúrnej, športovej vybavenosti, podporou vzdelávania, rozvíjaním miestnych a regionálnych partnerstiev a efektívnou propagáciou obce	<i>cieľ:</i> Systematickou starostlivosťou o zložky životného prostredia vytvárať čistú a zdravú obec
Opatrenie 1.1 Ekonomika Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra Opatrenie 1.3 Vidiecky cestovný ruch	Opatrenie 2.1 Občianska a sociálna vybavenosť Opatrenie 2.2 Kultúra a šport Opatrenie 2.3 Vzdelávanie Opatrenie 2.4 Partnerstvá a prezentácia obce	Opatrenie 3.1 Životné prostredie

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce Stará Bašta. Obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

C.1 Opatrenia a aktivity

1. prioritná oblasť: hospodárska

Opatrenie 1.1 Ekonomika

Špecifický cieľ: Podporou ekonomických aktivít v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, malých a drobných podnikateľov, zlepšovania dopravnej dostupnosti obce do siahnuť trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce.

Aktivity (projekty):

- 1.1.1 Opatrenia a intervencie v oblasti zlepšenia dopravnej dostupnosti obce
- 1.1.2 Vytváranie predpokladov na využitie neobývaných a nevyužívaných nehnuteľností v obci, ich marketing
- 1.1.3 Podpora poľnohospodárstva, obhospodarovania krajiny
- 1.1.4 Podpora lesného hospodárstva
- 1.1.5 Podpora malého a stredného podnikania
- 1.1.6 Podpora ubytovania na súkromí

Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra

Špecifický cieľ: Dobudovať základnú infraštruktúru ako základnú podmienku ekonomického rozvoja, kvality života obyvateľov a ochrany životného prostredia v obci.

Aktivity (projekty):

- 1.2.1 Vybudovanie kanalizácie a čistiarne odpadových vôd
- 1.2.2 Dobudovanie, resp. rekonštrukcia vodovodu
- 1.2.3 Starostlivosť, rekonštrukcia existujúcich a budovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov
- 1.2.4 Starostlivosť o verejné osvetlenie a obecný rozhlas
- 1.2.5 Rozvoj informačnej infraštruktúry (TV signál, mobilné a internetové napojenie a pod.)
- 1.2.6 Vybudovanie kamerového systému

Opatrenie 1.3 Vidiecky cestovný ruch

Špecifický cieľ: Podporou tradičných zručností, prezentáciou a systematickou starostlivosťou o miestne geologické, prírodné a kultúrno-historické dedičstvo rozvíjať šetrný vidiecky cestovný ruch.

Aktivity (projekty):

- 1.3.1 Rozvoj tradičných zručností (remeslá, gastronómia), tradičnej kultúry a spôsobu života
- 1.3.2 Starostlivosť o existujúce turistické trasy, či náučné chodníky (údržba, ohniská, oddychové miesta, propagácia na internete a pod.)
- 1.3.3 Zriadenie miestneho múzea

- 1.3.4 Napojenie obce na existujúce cyklotrasy
- 1.3.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, agroturizmu, geo-turizmu a pod.

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská

Opatrenie 2.1 Občianska a sociálna vybavenosť

Špecifický cieľ: Rozvíjať miestnu občiansku a sociálnu vybavenosť a služby v rozsahu možností obce a požiadaviek jej obyvateľov.

Aktivity (projekty):

- 2.1.1 Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti
- 2.1.2 Rozvoj služieb zdravotnej starostlivosti
- 2.1.3 Rozvoj občianskej vybavenosti (obecny úrad,...)

Opatrenie 2.2 Kultúra a šport

Špecifický cieľ: Rozvíjať miestnu kultúrnu a športovú vybavenosť a podporovať kultúrno – spoločenské a športové podujatia s cieľom aktivizácie života v obci.

Aktivity (projekty):

- 2.2.1 Podpora kultúrno-spoločenských podujatí
- 2.2.2 Podpora športových podujatí
- 2.2.3 Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív
- 2.2.4 Rozvoj vybavenosti pre kultúru (kultúrny dom, priestory pre mládež, ...)
- 2.2.5 Rozvoj vybavenosti pre oddych a šport (fitnesspark pre všetkých, modernizácia detského ihriska,...)
- 2.2.6 Starostlivosť o duchovný život (kostol / kaplnka/ modlitebňa)

Opatrenie 2.3 Vzdelávanie

Špecifický cieľ: Podporovať rôzne formy formálneho, neformálneho, mimoškolského vzdelávania s cieľom zlepšenia uplatnenia nezamestnaných na trhu práce a aktivizácie miestnych obyvateľov.

Aktivity (projekty):

- 2.3.1 Podpora formálneho a neformálneho vzdelávania
- 2.3.2 Podpora vzdelávania v oblasti tradičných zručností a remesiel
- 2.3.3 Podpora aktivít s cieľom zlepšenia motivácie a pracovných návykov

Opatrenie 2.4 Partnerstvá a prezentácia obce

Špecifický cieľ: Rozvíjať miestne partnerstvá za účelom aktívnej účasti obyvateľov na živote obce a rozvíjať spoluprácu v regióne s cieľom realizácie spoločných projektov a účinnej a efektívnej propagácie obce a regiónu.

Aktivity (projekty):

- 2.4.1 Aktívne členstvo v Novohrad – Nógrád geoparku
- 2.4.2 Aktívne členstvo v Miestnej akčnej skupine Cerovina
- 2.4.3 Podpora členstva v ostatných združeniach
- 2.4.4 Podpora, vytváranie nových a rozvoj existujúcich lokálnych, regionálnych a cezhraničných partnerstiev

- 2.4.5 Systematické vyhľadávanie externých zdrojov na financovanie obecných rozvojových aktivít
- 2.4.6 Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)
- 2.4.7 Propagácia obce (monografia, propagačné a prezentačné materiály, webová stránka a pod.)

3. prioritná oblasť: environmentálna

Opatrenie 3.1 Životné prostredie

Špecifický cieľ: Systematickou starostlivosťou o zložky životného prostredia vytvárať čistú a zdravú obec.

Aktivity (projekty):

- 3.1.1 Starostlivosť o zeleň
- 3.1.2 Revitalizácia verejných priestranstiev (námestie, cintorín a pod.)
- 3.1.3 Dokončenie vodnej nádrže
- 3.1.4 Nakladanie s odpadmi, podpora separácie odpadov a účinného nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom
- 3.1.5 Likvidácia nelegálnych skládok odpadu
- 3.1.6 Intervencie v oblasti ochrany prírody a hospodárenia v krajine
- 3.1.7 Znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov
- 3.1.8 Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energie
- 3.1.9 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov

C.2 Tabuľky opatrení, aktivít a ukazovateľov podľa oblastí

Tabuľka č. 20: Prehľad opatrení, aktivít a ukazovateľov podľa prioritných oblastí				
1. prioritná oblasť: hospodárska				
Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
1.1	Ekonomika	1.1.1	Opatrenia a intervencie v oblasti zlepšenia dopravnej dostupnosti obce	- počet intervencií v oblasti dopravnej dostupnosti obce - počet identifikovaných nehnuteľností - počet predaných nehnuteľností s podporou obce - počet aktivít na podporu poľnohospodárstva - počet aktivít na podporu lesného hospodárstva - počet malých a stredných podnikateľov - počet ubytovaní na súkromí
		1.1.2	Vytváranie predpokladov na využitie neobývaných a nevyužívaných nehnuteľností v obci, ich marketing	
		1.1.3	Podpora poľnohospodárstva, obhospodarovania krajiny	
		1.1.4	Podpora lesného hospodárstva	
		1.1.5	Podpora malého a stredného podnikania	
		1.1.6	Podpora ubytovania na súkromí	
1.2	Základná infraštruktúra	1.2.1	Vybudovanie kanalizácie a čistiarne odpadových vôd	- počet m vybudovanej kanalizácie - vybudovaná ČOV - počet m dobudovaného vodovodu - počet m rekonštruovaného vodovodu
		1.2.2	Dobudovanie, resp. rekonštrukcia vodovodu	

		1.2.3	Starostlivosť, rekonštrukcia existujúcich a budovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov	- počet m rekonštruovaných miestnych komunikácií - počet m rekonštruovaných miestnych chodníkov
		1.2.4	Starostlivosť o verejné osvetlenie a obecný rozhlas	- počet m novovybudovaných miestnych chodníkov
		1.2.5	Rozvoj informačnej infraštruktúry (TV signál, mobilné a internetové napojenie a pod.)	- počet ks rekonštruovaných zariadení verejného osvetlenia - počet ks rekonštruovaných zariadení obecného rozhlasu
		1.2.6	Vybudovanie kamerového systému	- terestriálny TV signál - počet domácností napojených na internet - vybudovaný kamerový systém
1.3	Vidiecky cestovný ruch	1.3.1	Rozvoj tradičných zručností (remeslá, gastronómia), tradičnej kultúry a spôsobu života	- počet remeselníkov s obnovenými tradičnými zručnosťami - počet identifikovaných jedál tradičnej gastronómie
		1.3.2	Starostlivosť o existujúce turistické trasy, či náučné chodníky (údržba, ohniská, oddychové miesta, propagácia na internete a pod.)	- zriadené miestne múzeum - počet m upravených turistických trás - počet m upravených náučných trás - počet km cyklotrás
		1.3.3	Zriadenie miestneho múzea	- počet aktivít v oblasti rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, agroturizmu, geo-turizmu a pod.
		1.3.4	Napojenie obce na existujúce cyklotrasy	
		1.3.5	Vytváranie podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, agroturizmu, geo-turizmu a pod.	

2. prioritná oblasť: sociálno-spoločenská				
Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
2.1	Občianska a sociálna vybavenosť	2.1.1	Rozvoj služieb sociálnej starostlivosti	- počet služieb sociálnej starostlivosti - počet obyvateľov využívajúcich služby sociálnej starostlivosti
		2.1.2	Rozvoj služieb zdravotnej starostlivosti	- počet služieb zdravotnej starostlivosti - počet obyvateľov využívajúcich služby zdravotnej starostlivosti
		2.1.3	Rozvoj občianskej vybavenosti (obecný úrad, ...)	- počet objektov občianskej vybavenosti
2.2	Kultúra a šport	2.2.1	Podpora kultúrno-spoločenských podujatí	- počet kultúrno-spoločenských podujatí
		2.2.2	Podpora športových podujatí	- počet obyvateľov na kultúrno-spoločenských podujatiach - počet športových podujatí
		2.2.3	Vytváranie podmienok na komunitné aktivity, podpora činnosti miestnych združení a iniciatív	- počet obyvateľov na športových podujatiach - počet miestnych združení a iniciatív
		2.2.4	Rozvoj vybavenosti pre kultúru (kultúrny dom, priestory pre mládež, ...)	- počet objektov kultúrnej vybavenosti
		2.2.5	Rozvoj vybavenosti pre oddych a šport (fitnesspark pre všetkých, modernizácia detského ihriska,...)	- počet objektov vybavenosti pre oddych - počet objektov vybavenosti pre šport - zriadenie kaplnky / modlitebne

		2.2.6	Starostlivosť o duchovný život (kostol / kaplnka/ modlitebňa)	
2.3	Vzdelávanie	2.3.1	Podpora formálneho a neformálneho vzdelávania	- počet aktivít formálneho vzdelávania - počet účastníkov formálneho vzdelávania - počet aktivít neformálneho vzdelávania - počet účastníkov neformálneho vzdelávania - počet aktivít v oblasti tradičných zručností a remesiel - počet účastníkov na aktivitách v oblasti tradičných zručností a remesiel - počet aktivít s cieľom zlepšenia motivácie a pracovných návykov - počet účastníkov na aktivitách s cieľom zlepšenia motivácie a pracovných návykov
		2.3.2	Podpora vzdelávania v oblasti tradičných zručností a remesiel	
		2.3.3	Podpora aktivít s cieľom zlepšenia motivácie a pracovných návykov	
2.4	Partnerstvá a prezentácia obce	2.4.1	Aktívne členstvo v Novohrad – Nógrád geoparku	- počet aktivít v partnerstve s NNG - počet aktivít v partnerstve s MAS Cerovina - počet aktivít miestnej spolupráce - počet aktivít regionálnej spolupráce - počet aktivít cezhraničnej spolupráce - počet pripravených projektových žiadostí - počet podporených projektových žiadostí - počet vydaných propagačných materiálov o obci - počet stránok obecnej webovej stránky
		2.4.2	Aktívne členstvo v Miestnej akčnej skupine Cerovina	
		2.4.3	Podpora členstva v ostatných združeniach	
		2.4.4	Podpora, vytváranie nových a rozvoj existujúcich lokálnych, regionálnych a cezhraničných partnerstiev	
		2.4.5	Systematické vyhľadávanie externých zdrojov na financovanie obecných rozvojových aktivít	
		2.4.6	Projektová príprava (spracovanie projektovej dokumentácie, geodetické zameranie, rozpočet a pod.)	
		2.4.7	Propagácia obce (monografia, propagačné a prezentačné materiály, webová stránka a pod.)	

3. prioritná oblasť: environmentálna

Opatrenie		Aktivita / Projekt		Ukazovateľ
3.1	Životné prostredie	3.1.1	Starostlivosť o zeleň	- plocha obhospodarovanej zelene - plocha revitalizovaných verejných priestranstiev - dokončená vodná nádrž - počet ton odpadu z nelegálnej skládky - rozloha plochy zrevitalizovanej po odstránení nelegálnej skládky - počet intervencií v oblasti ochrany prírody a hospodárenia v krajine - počet aktivít v oblasti zvyšovania environmentálneho povedomia
		3.1.2	Revitalizácia verejných priestranstiev (námestie, cintorín a pod.)	
		3.1.3	Dokončenie vodnej nádrže	
		3.1.4	Nakladanie s odpadmi, podpora separácie odpadov a účinného nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom	
		3.1.5	Likvidácia nelegálnych skládok odpadu	

		3.1.6	Intervencie v oblasti ochrany prírody a hospodárenia v krajine	
		3.1.7	Znižovanie energetickej náročnosti obecných objektov	
		3.1.8	Podpora zavádzania obnoviteľných zdrojov energie	
		3.1.9	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov	

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie Programu rozvoja obce Stará Bašta, spôsob monitorovania a hodnotenia plnenia programu, jeho vecný a časový harmonogram formou akčných plánov.

D.1 Riadenie programu

Riadiacim (rozhodujúcim) orgánom pre Program rozvoja obce je zastupiteľstvo obce v zložení Bc. Ildikó Lászlóová (starostka), Ing. Ernest Básti, Ing. Szabolcs Szó, Július Tóth, Július Tóth, Mgr. Katarína Varga (členovia obecného zastupiteľstva).

Riadiaci orgán bude zabezpečovať:

- aby činnosti súvisiace s financovaním boli v súlade s kritériami PRO a aby počas celého obdobia realizácie boli v súlade s platnými predpismi SR a EÚ;
- systém na evidenciu a uchovávanie účtovných záznamov o každej operácii v rámci PRO v elektronickej podobe a zabezpečenie zberu údajov o realizácii, ktoré sú potrebné na finančné riadenie, monitorovanie, overovania, audity, kontroly a hodnotenie;
- aby prijímatelia a iné orgány zapojené do realizácie operácií viedli buď samostatný účtovný systém alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s operáciou tak, aby boli v súlade národnými účtovnými pravidlami;
- aby sa hodnotenia PRO vykonávali v súlade s platnými predpismi;
- aby, monitorovací výbor mal k dispozícii všetky potrebné dokumenty;
- aby sa PRO a jeho aktualizácie sprístupňovali verejnosti;
- spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti PRO.

Výkonným a monitorovacím orgánom pre prípravu a realizáciu aktivít a opatrení PRO je **Výbor (pracovná skupina) pre dohľad nad PRO** (ďalej Výbor), ktorého členmi sú vybraní partneri a investori projektov, vykonávatelia aktivít, interní a externí odborníci. všetkých skupín obyvateľstva obce (vybraní zástupcovia samosprávy, zástupcovia rozhodujúcich podnikateľských subjektov obce a zástupcovia občianskeho sektoru, jednotlivcov z radov obyvateľov obce, prizvaní odborníci z externého prostredia). Výbor bude pracovať v zložení: Bc. Ildikó Lászlóová, Eva Magová, Ing. Szabolcs Szó, Tibor Surányi, Július Medve.

Ďalšími partnermi pri realizácii PRO budú realizátori projektov a užívatelia jednotlivých opatrení.

Výbor bude vykonávať nasledovné činnosti:

- stanovenie spôsobu monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov;
- spracovanie hodnotiacej správy za každý kalendárny rok (každoročne v termíne do 31.3 nasledujúceho roku);
- zabezpečiť informovanosť obecného zastupiteľstva o činnosti výboru;
- zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení;
- pripravovať návrhy na aktualizáciu stratégie;
- raz za dva roky zabezpečiť zostavenie prehľadu finančných zdrojov na financovanie a kofinancovanie spoločných rozvojových projektov;

- podľa potreby spracovanie čiastkových akčných plánov realizácie PRO.

D.2 Aktualizácia PRO

sa bude vykonávať podľa potreby z viacerých dôvodov:

- zmena legislatívy (národnej, resp. EÚ),
- zmena existujúcich programových dokumentov vyššej úrovne – Program rozvoja samosprávneho kraja, ÚPN samosprávneho kraja, operačné programy EÚ, Program rozvoja vidieka a pod.,
- vytvorenie nového dokumentu vyššej úrovne ako je napríklad Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) a potreba harmonizácie obecných programov s týmto dokumentom,
- zásadnejšia zmena podmienok na miestnej úrovni (obec, mikroregión), ako napr. neplánovaná ponuka významného investora, živelná pohroma a pod.

Každá aktualizácia PRO bude schvaľovaná obecným zastupiteľstvom

D.3 Komunikačná stratégia PRO

Program rozvoja obce bude po schválení v zastupiteľstve obce Stará Bašta zverejnený na webovej stránke obce. Súčasťou zverejnenia informácie o Programe je aj vhodná forma komunikácie s verejnosťou za účelom zrozumiteľnej prezentácie možností uplatnenia PRO, ktorý sa stáva programom každého obyvateľa a užívateľa územia aj vo vzťahu k žiadostiam o podporu z EÚ fondov.

Rovnako bude zverejňovaná každoročná Správa o monitoringu a hodnotení Programu. Zastupiteľstvo obce zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

D.4 Monitorovanie a hodnotenie PRO

bude mať na starosti Výbor pre dohľad nad PRO. Zmyslom hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia sú monitorovacie a hodnotiace správy, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach Výboru.

Monitorovanie realizácie PRO sa vykonáva každý rok, údaje sa zbierajú k 31.12 každého kalendárneho roku. Na základe týchto údajov sa k 31.3 každého roku vypracuje monitorovacia správa (najskôr v roku 2016), ktorá je prezentovaná obecnému zastupiteľstvu a ktorá je podkladom pre vyplnenie správy o plnení PRO, ktorú vyžaduje samosprávny kraj.

Strategické hodnotenie sa uskutočňuje podľa rozhodnutia starostky, resp. výboru a vzhľadom na vzniknutú spoločenskú potrebu. Je to potrebné z dôvodu výrazných zmien v sociálno-ekonomickej situácie, ktoré je len ťažké odhadnúť pri tvorbe PRO. Z analýzy vyplynie, či je potrebná väčšia alebo menšia aktualizácia PRO. Strategické hodnotenie sa môže najskôr vykonať v roku 2018.

Tematické hodnotenie určitej časti PRO sa vykoná, ak je téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok

Mimoriadne hodnotenie sa uskutoční pri značnom odklone od stanovených cieľov a dol'ahnutých hodnôt ukazovateľov, resp. pri návrhu na revíziu PRO.

Hodnotenie celého PRO sa vykoná po skončení jeho platnosti v roku 2024 na základe rozhodnutia starostu obce, výboru pre dohľad nad PRO, podnetu poslancov a pod. Výstupom hodnotenia celého procesu je hodnotiaci správa

Pre monitoring a hodnotenie je vhodné vyhodnocovať nasledovné ukazovatele:

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie PRO:

- vytvorenie Výboru (pracovnej skupiny) pre dohľad nad PRO,
- počet stretnutí pracovnej skupiny,
- počet správ o implementácii PRO,
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia,
- počet informačných aktivít a realizácii programu,
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne.

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít v obci,
- počet zrealizovaných investičných aktivít v obci,
- objem zrealizovaných investičných aktivít,
- počet pripravených projektových zámerov v obci,
- počet zrealizovaných projektových zámerov v obci,
- objem prostriedkov získaných z externých zdrojov,
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov,
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja,
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci,
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci,
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci,
- miera zvýšenia návštevnosti obce,
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR,
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít,
- miera skvalitnenia života občanov v obci.

Každoročná monitorovacia správa sa bude vyplňať do nasledovnej tabuľky:

Tabuľka č.21: Monitorovacia správa za rok ... (vzor)					
Úroveň prvku stratégie	Opis prvkov stratégie	Plánovaný termín realizácie	Rozpočet obce	Externé zdroje	Realizácia aktivít <i>od do</i> a plán na obdobie <i>od do</i>
Oblasť					
Opatrenie					
Aktivita					

D.5 Akčný plán na rozpočtový rok 2015 s výhľadom na 2 roky (2017) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov

Tabuľka č. 22: Akčný plán na roky 2015 - 2017								
1. prioritná oblasť – hospodárska								
Č. akt.	Opatrenie / aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný / partner	Financovanie	EUR	Ukazovateľ výstupu	Východisková hodnota	Plánovaná hodnota
Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra								
1.2.4	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	2 770	počet ks rekonštruovaných zariadení verejného osvetlenia	0 ks	2 ks
1.2.4	Obecný rozhlas - opravy	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	420	počet ks rekonštruovaných zariadení	0	2
1.2.5	Optická sieť podzemná Stará Bašta	2015	obec Stará Bašta	PRV	149 865,26	počet m optickej siete	0	3308
1.2.5 2.4.7	Komunikačná infraštruktúra	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	210	počet web stránok obce	1	1
1.2.3	Rekonštrukcia miestnej komunikácie ulica Telek	2016	obec Stará Bašta	PRV	100 000	počet m rekonštruovaných miestnych komunikácií	0	710
1.2.4	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	2 800	počet ks rekonštruovaných zariadení verejného osvetlenia	0	3
1.2.4	Obecný rozhlas - opravy	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	500	počet ks rekonštruovaných zariadení	0	3
1.2.5 2.4.7	Komunikačná infraštruktúra	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	400	počet web stránok obce	1	1
1.2.4	Starostlivosť o verejné osvetlenie	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	3 200	počet ks rekonštruovaných zariadení verejného osvetlenia	0	4
1.2.4	Obecný rozhlas - opravy	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	650	počet ks rekonštruovaných zariadení	0	4
1.2.5 2.4.7	Komunikačná infraštruktúra	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	220	počet web stránok obce	1	1
1.2.6	Vybudovanie kamerového systému	2017	obec Stará Bašta	MVSR	5 000	počet kamier kamerového systému	0	8

1.2.3	Oprava miestnej komunikácie ulica Szakohad	2017- 2018	obec Stará Bašta	vlastné	30 000	počet m rekonštruovaných miestnych komunikácií	0	350
Opatrenie 1.3 Vidiecky cestovný ruch								
1.3.2	Oprava inf.tabúl' náučný chodník	2016	obec Stará Bašta		500	počet ks vyčistená plocha v m2	0 0	4 500
2. prioritná oblasť – sociálno-spoločenská								
Opatrenie 2.1 Občianska a sociálna vybavenosť								
2.1.3	Obecný úrad	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	1 730	počet stránok obecného úradu počet vyriešených podaní	1 deň	7 7
2.1.3	Dom smútku, modlitebňa	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	220	počet opráv využitie domu smútku - počet	0	1 8
2.1.3 3.1.1	Starostlivosť o obecné budovy	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	5 125	úspora energií v kW počet opráv a zásahov (údržba)	0	300 2
2.1.3	Obecný úrad	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	1 750	počet stránok obecného úradu počet vyriešených podaní	1 deň	7 7
2.1.3	Dom smútku, modlitebňa	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	250	počet opráv využitie domu smútku - počet	0	2 6
2.1.3 3.1.1	Starostlivosť o obecné budovy	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	6 365	úspora energií v kW počet opráv a zásahov (údržba)	0	300 2
2.1.3	Obecný úrad	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	1 990	počet stránok obecného úradu počet vyriešených podaní	1 deň	8 8
2.1.3	Dom smútku, modlitebňa	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	250	počet opráv využitie domu smútku - počet	0	2 6
2.1.3 3.1.1	Starostlivosť o obecné budovy	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	6 825	úspora energií v kW počet opráv a zásahov (údržba)	0	200 2
Opatrenie 2.2 Kultúra a šport								
2.2.1	560.výr.pís.zm. obce	2015	obec Stará Bašta	BBSK	770	počet účastníkov	0	120
2.2.3	Podpora občianskych združení	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	50	počet podporených združení počet členov podporených združení	0 0	1 30
2.2.4	Kultúrny dom	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	630	počet podujatí v kultúrnom dome počet účastníkov na podujatiach úspora energií	0 0 0	2 160 100

2.2.1	Deň obce	2016	obec Stará Bašta	BBSK	2 510	počet účastníkov	0	150
2.2.3	Podpora občianskych združení	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	450	počet podporených združení	0	2
						počet členov podporených združení	0	60
2.2.4	Kultúrny dom	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	700	počet podujatí v kultúrnom dome	0	4
						počet účastníkov na podujatiach	0	300
						úspora energií	0	100
2.2.4	Oprava miestnosti pre mládež	2016	obec Stará Bašta		1 000	opravená miestnosť	0	1
2.2.1	Deň obce	2017	obec Stará Bašta	BBSK, ÚV pre MK	2 200	počet účastníkov	0	150
2.2.3	Podpora občianskych združení	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	450	počet podporených združení	0	2
						počet členov podporených združení	0	60
2.2.4	Kultúrny dom	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	850	počet podujatí v kultúrnom dome	0	4
						počet účastníkov na podujatiach	0	300
						úspora energií	0	50
Opatrenie 2.3 Vzdelávanie								
2.3.1	Vzdelávanie pracovníkov samosprávy	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	200	počet školení (vzdelávaní)	0	5
						počet vyškolených pracovníkov	0	2
2.3.1	Vzdelávanie pracovníkov samosprávy	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	200	počet školení (vzdelávaní)	0	6
						počet vyškolených pracovníkov	0	2
2.3.1	Vzdelávanie pracovníkov samosprávy	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	200	počet školení (vzdelávaní)	0	6
						počet vyškolených pracovníkov	0	2
Opatrenie 2.4 Partnerstvá a prezentácia obce								
2.4.6	Projektová príprava	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	1 500	počet pripravených projektových zámerov	0	2
						počet spracovaných PD	0	1
						počet pripravených projektových žiadostí	0	2
2.4.6	Projektová príprava	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	2 000	počet pripravených projektových zámerov	0	4
2.4.6	Projektová príprava	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	1 000	počet pripravených projektových zámerov	0	4

3. prioritná oblasť – environmentálna								
Opatrenie 3.1 Životné prostredie								
3.1.1	Údržba verejných priestranstiev (kosenie)	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	800	Plocha kosených priestranstiev (ha)	0	1,5
3.1.1	Údržba cintorína	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	120	Počet hrobov Počet zásahov	509 0	509 8
3.1.3	Zber a likvidácia odpadu	2015	obec Stará Bašta	rozpočet obce	5 000	počet ton zlikvidovaného TKO počet ton separovaného odpadu	0 0	52 6
3.1.1	Údržba verejných priestranstiev (kosenie)	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	800	Plocha kosených priestranstiev (ha)	0	1,5
3.1.1	Údržba cintorína	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	120	Počet hrobov Počet zásahov	509 0	509 6
3.1.3	Zber a likvidácia odpadu	2016	obec Stará Bašta	rozpočet obce	5 200	počet ton zlikvidovaného TKO počet ton separovaného odpadu	0 0	55 10
3.1.4	Odstránenie nelegálnej skládky odpadu	2016	obec Stará Bašta	Program obnovy dediny 2016	5 311,90	plocha po odstránení nelegálnej skládky počet ton vyseparovaného odpadu počet ton zlikvidovaného odpadu	0 m2 0 ton 0 ton	1050 m2 1 tona 60 ton
3.1.1	Údržba verejných priestranstiev (kosenie)	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	1 000	Plocha kosených priestranstiev (ha)	0	1,5
3.1.1	Údržba cintorína	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	120	Počet hrobov Počet zásahov	509 0	509 6
3.1.2	Úprava verejného priestranstva - cintorín	2017	obec Stará Bašta		1 000	vydláždenie chodníka živé oplotenie	0 0	25 m 50m
3.1.3	Zber a likvidácia odpadu	2017	obec Stará Bašta	rozpočet obce	6 000	počet ton zlikvidovaného TKO počet ton separovaného odpadu	0 0	55 10
3.1.7	Výmena okien a dverí na OcÚ	2017	obec Stará Bašta	MF SR	10 500	počet ks okná počet ks dvere úspora energií v kW	0 0 0	8 2 100

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

Finančné zdroje potrebné pre realizáciu, naplnenia aktivít uvedených v PRO budú plynúť z nasledovných zdrojov:

- vlastné zdroje (rozpočet obce - základný zdroj financovania aktivít);
- štátne dotácie z účelových fondov (Úrad vlády SR, Environmentálny fond, Program obnovy dediny, Obnovme si svoj dom, výnosy ministerstiev o poskytovaní dotácií v okruhu svojej pôsobnosti, a pod.);
- dotácie z výťažku lotérií (výnos Ministerstva financií SR o poskytovaní dotácií);
- financie z národných projektov (v sociálnej, vzdelávacej oblasti, v oblasti informatizácie, a pod.);
- štrukturálne fondy EÚ (operačné programy 2014 – 2020: Efektívna verejná správa, Integrovaná infraštruktúra, Integrovaný regionálny operačný program, Kvalita životného prostredia, Ľudské zdroje, Výskum a inovácie, Program rozvoja vidieka, ...);
- programy cezhraničnej spolupráce (Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika - Maďarsko 2014-2020, Vyšegrádsky fond a pod.)
- iné zdroje EÚ (Európa pre občanov, Horizont 2020, Kreatívna Európa, a pod.);
- nadácie, neinvestičné fondy (Nadácia Ekopolis, Vyšegrádsky fond, Nadácia Tatra banky, Nadácia SPP, Nadácia Volkswagen Slovakia, Nadácia VÚB, Stredoeurópska nadácia, Nadácia Orange, atď.);
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (Nórsky finančný mechanizmus, Švajčiarsky finančný mechanizmus, ...);
- bankové úvery;
- Svetová banka;
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb;
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry (verejno-súkromné partnerstvá).

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na aktuálnych spoločensko-ekonomických podmienkach.

**Tabuľka č. 23: Prehľad základných operačných programov v programovom období 2014 - 2020
pre verejný sektor (miestna samospráva) – vyznačené modrým pozadím**

OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)	OP Ľudské zdroje (OP LZ)	OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)	OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)	OP Výskum a inovácie (OP Val)	OP Efektívna verejná správa (OP EVS)	Program rozvoja vidieka (PRV)
Prioritná os 1: Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE)	Prioritná os 1: Vzdelávanie Prijímatelia: regionálna a miestna samospráva (Investičná priorita 1.1 a 1.3)	Prioritná os 1: Bezpečná a ekologická doprava 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, dopravných systémov v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry Prijímatelia: miestna samospráva (Investičná priorita 1.1 a 1.2)	Prioritná os 1: Podpora výskumu, vývoja a inovácií	Prioritná os 1: Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnosti verejnej správy	Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach
Prioritná os 2: Cestná infraštruktúra (TEN-T CORE)	Prioritná os 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	Prioritná os 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami (Investičná priorita 2.1 B)	Prioritná os 2: Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji		Opatrenie 9 LEADER
Prioritná os 3: Verejná osobná doprava	Prioritná os 3: Zamestnanosť	Prioritná os 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	Prioritná os 3 : Podpora riadenia rizík a odolnosti proti katastrofám v súvislosti so zmenou klímy	Prioritná os 3: Posilnenie konkurencieschopno sti a rastu MSP		

Prioritná os 4: Infraštruktúra vodnej dopravy (TEN-T CORE)	Prioritná os 4: Sociálne začlenenie	Prioritná os 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP	Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo (Investičná priorita 4.3)	Prioritná os 4: Rozvoj konkurencieschopný ch MSP v Bratislavskom kraji		
Prioritná os 5: Železničná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	Prioritná os 5: Integrácia MRK	Prioritná os 5: Miestny rozvoj vedený komunitou				
Prioritná os 6: Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	Prioritná os 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou MRK					
Prioritná os 7: Informatizácia spoločnosti						
Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23393	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23534	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23539	Bližšie informácie k http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23421	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23537	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23533	Bližšie informácie http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23538

E.1 Indikatívny finančný plán na realizáciu PRO na tri roky

Tabuľka č. 24: Indikatívny finančný plán na roky 2015 - 2017				
	Rok			
	2015	2016	2017	Spolu
1. prioritná oblasť – hospodárska	153 265,26	104 200	39 070	296 535,26
2. prioritná oblasť – sociálno-spoločenská	10 225	15 225	13 765	39 215
3. prioritná oblasť – environmentálna	5 920	11 431,90	18 620	35 971,90
Celkom	169 410,26	130 856,90	71 455	371 722,16

E.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov)

Tabuľka č. 25: Viaczdrojové financovanie				
Opatrenie	Celkové náklady (€)	Zdroje		
		Externé zdroje (€)	Vlastné zdroje (€)	Podiel obce v %
1. prioritná oblasť – hospodárska				
Opatrenie 1.2 Základná infraštruktúra	296 035,26	248 153,87	47 881,39	16,17%
Opatrenie 1.3 Vidiecky cestovný ruch	500	0	500	100,0%
I. prioritná oblasť – hospodárska SPOLU	296 535,26	248 153,87	48 381,39	16,31%

Opatrenie	Celkové náklady (€)	Zdroje		
		Externé zdroje (€)	Vlastné zdroje (€)	Podiel obce v %
2. prioritná oblasť – sociálno-spoločenská				
Opatrenie 2.1 Občianska a sociálna vybavenosť	24 505	0	24 505	100,0%
Opatrenie 2.2 Kultúra a šport	9 610	4 959	4 651	48,40%
Opatrenie 2.3 Vzdelávanie	600	0	600	100,0%
Opatrenie 2.4 Partnerstvá a prezentácia obce	4500	0	4500	100,0%
2. prioritná oblasť – sociálno-spoločenská SPOLU	39 215	4 959	34 256	87,35%

Opatrenie	Celkové náklady (€)	Zdroje		
		Externé zdroje (€)	Vlastné zdroje (€)	Podiel obce v %
3. prioritná oblasť – environmentálna				
Opatrenie 3.1 Životné prostredie	35 971,90	14 450	21 521,90	59,83%
3. prioritná oblasť – environmentálna SPOLU	35 971,90	14 450	21 521,90	59,83%
PRO CELKOM	371 722,16	267 562,87	104 159,29	28,02%

ZÁVER

Program rozvoja obce Stará Bašta bol spracovaný na základe uznesenia obecného zastupiteľstva. Je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu v zmysle aktualizovaného zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

PRO je otvorený dokument, spracovaný na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je to živý dokument, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať a aktualizovať v zmysle navrhnutého harmonogramu a v zmysle aktuálneho vývoja a situácie.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov bude závisieť nielen od vedenia obce, ale aj od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce a partnerov pri realizácii jednotlivých aktivít PRO.

Program rozvoja obce Stará Bašta na roky 2015 – 2023 bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva č. 49/2015 dňa 16.12.2015.

Prílohy Programu rozvoja obce Stará Bašta

Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov

Príloha č. 2: Zoznam použitých skratiek

Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Stará Bašta na roky 2015 - 2023

Príloha č. 1: Zoznam použitých informačných zdrojov

---

obecný úrad Stará Bašta

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Stará Bašta pre obdobie 2007 – 2013

Program odpadového hospodárstva obce Stará Bašta

Štatistický úrad SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Štatistický úrad SR, Mestská a obecná štatistika za rok 2012

Štatistický úrad SR, databáza DATAcube 2014

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Rimavská Sobota

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2007 – 2013 (PHSR BBSK)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015-2023 (PHSR BBSK)

Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja (RIÚS) (2015)

Program rozvoja vidieka SR na roky 2014 – 2020

Komplexná stratégia rozvoja územia Novohrad – Nógrád geoparku (2015)

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 3. časť

Rozvojový dokument Mikroregiónu Medveš (územnoplánovací podklad, 2000)

webové stránky obce <http://www.starabasta.ocu.sk/sk/>

Obchodný register www.orsr.sk

Živnostenský register www.zrsr.sk

Štatistický register organizácií www.statistics.sk

<https://www.vsetkyfirmy.sk>

Príloha č. 2: Zoznam skratiek použitých v PRO Stará Bašta

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
BRO	biologicky rozložiteľný odpad
CLLD	stratégia miestneho rozvoja vedená komunitou
CR	cestovný ruch
ČOV	čistiareň odpadových vôd
EÚ	Európska únia
FO	fyzická osoba
CHKO	chránená krajinná oblasť
kol.	kolektív
LEADER	spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka
MAS	miestna akčná skupina
m n.m.	metrov nad morom
NNG	Novohrad – Nógrád geopark
NPR	národná prírodná rezervácia
OcÚ	obecný úrad
OP	operačný program
OR SR	obchodný register Slovenskej republiky
PD	projektová dokumentácia
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PP	prírodná pamiatka
PR	prírodná rezervácia
PRV	Program rozvoja vidieka
PRO	Program rozvoja obce
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
SHR	samostatne hospodáriaci roľník
SODB	sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPP	Slovenský plynárenský priemysel
SR	Slovenská republika
SWOT	analýza slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TKO	tuhý komunálny odpad
TV	televízia
UNESCO	Organizácia Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru
ÚPN	územný plán
ÚPSVR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VÚB	Všeobecná úverová banka
ZO	základná organizácia
Z.z.	zbierka zákonov
ŽR SR	obchodný register Slovenskej republiky

Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Stará Bašta na roky 2015 - 2023

Príloha č. 3: Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu rozvoja obce Stará Bašta na roky 2015 - 2023

Uznesenie č. 49/2015

**z 9. zasadnutia Obecného zastupiteľstva Obce Stará Bašta
zo dňa 16.12.2015**

K bodu 7. Plán rozvoja obce Stará Bašta na roky 2015-2023

Obecné zastupiteľstvo Obce Stará Bašta v zmysle zákona 369/1990 Zb. obecnom zriadení §11,
bod.4c

schvaľuje

Plán rozvoja obce Stará Bašta na roky 2015-2023.

Stará Bašta 16.12.2015

*Bc. Ildikó Lászlóová
starostka obce*

Spracovateľ:	Združenie právnických osôb Geopark Novohrad-Nógrád Podhradská 1985/14, 986 01 Fil'akovo tel.: 0917-646-551 e-mail: geopark.filakovo@gmail.com web: www.nogradgeopark.eu	
Spolupráca:	Ing. Ivona Cimermanová RNDr. Jozef Puntigán	
Dátum spracovania:	december 2015	